

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1969

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1969 r.

Nr 5

SPIS TREŚCI

Dział A

	Str.
Poz. 73 — uchwała X Plenum CRZZ z dnia 12—13 marca 1969 r. o dalszy rozwój i umocnienie współdziałania związków zawodowych z radami narodowymi	131
„ 74 — uchwała Prezydium i Komitetu Wykonawczego CRZZ z dnia 21 lutego 1969 r. w sprawie dalszej poprawy zakładowego żywienia załóg pracowniczych	135
„ 75 — pismo okólne CRZZ z dnia 10 lutego 1969 r. w sprawie uprawnień związkowych kobiet korzystających z bezpłatnego urlopu dla wychowania małych dzieci	137

Dział B

Poz. 76 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 1969 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych	137
„ 77 — rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1969 r. w sprawie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego	138
„ 78 — rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 7 lutego 1969 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów wybuchowych na drogach publicznych	140
„ 79 — rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 1 marca 1969 r. w sprawie podstawy wymiaru emerytury lub renty oraz zasiłków dla osób, które były zatrudnione za granicą	141
„ 80 — obwieszczenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 1969 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym	142
„ 81 — obwieszczenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 10 marca 1969 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej	153
„ 82 — uchwała Nr 46 Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1969 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzania oraz oceny eksperymentów gospodarczych	159
„ 83 — zarządzenie Nr 22 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1969 r. w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych	161
„ 84 — zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 14 stycznia 1969 r. w sprawie uzupełnienia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne	161
„ 85 — zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 stycznia 1969 r. w sprawie umundurowania pracowników organów do spraw leśnictwa oraz ochrony przyrody przyrządów rad narodowych	161
„ 86 — zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 stycznia 1969 r. w sprawie badań technicznych pojazdów samochodowych i przyczep (naczep)	162
„ 87 — zarządzenie Ministrów Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz Kultury i Sztuki z dnia 31 stycznia 1969 r. w sprawie zasad i warunków prowadzenia niepaństwowych szkół i innych placówek kształcenia artystycznego	165
„ 88 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1969 r. w sprawie trybu opiniowania dokumentacji inwestycji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych	168

Poz. 89	— zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lutego 1969 r. w sprawie funduszu zakładowego w niektórych specjalizujących się w eksporcie przedsiębiorstwach przemysłowych resortu przemysłu ciężkiego	str. 169
„ 90	— zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 marca 1969 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych w określonym zawodzie	169
„ 91	— pismo okólne Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac oraz Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 lutego 1969 r. w sprawie uproszczenia trybu i skrócenia czasu trwania wstępnych badań lekarskich osób zmieniających pracę	170
„ 92	— wyjaśnienie Nr 1 Komitetu Pracy i Płac z dnia 27 lutego 1969 r. w sprawie rozwiązywania umów o pracę na czas określony, zawieranych z absolwentami na podstawie ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych	171
„ 93	— wyjaśnienie Nr 2 Komitetu Pracy i Płac z dnia 27 lutego 1969 r. w sprawie wynagradzania pracowników za okres od zwolnienia z czynnej służby wojskowej po odbyciu ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego albo służby wojskowej odbywanej w ramach wojskowego szkolenia poborowych, do dnia podjęcia pracy	171

DZIAŁA

73

UCHWAŁA**X PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 12—13 marca 1969 r.

o dalszy rozwój i umocnienie współdziałania związków zawodowych z radami narodowymi.

W budownictwie socjalistycznym zasadniczą rolę spełniają rady narodowe, jako jednolite terenowe organa władzy ludowej, którym powierzono rozliczne funkcje w sferze zarządzania i gospodarowania. Gospodarka, podporządkowana radom narodowym, angażuje ponad 27 proc. budżetu państwa, mieszczą się w tym niemal w całości wydatki na oświatę, ochronę zdrowia, gospodarke komunalną oraz 70 proc. wydatków na rolnictwo.

Związki zawodowe — powszechna organizacja klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy, działająca w oparciu o podstawową zasadę programową — jedności i współzależności spraw produkcji i bytu — jest żywo zainteresowana w usprawnianiu działalności rad narodowych i ich aparatu wykonawczego, w rozwoju gospodarki terenowej, zatrudnienia, zaopatrzenia i usług, budownictwa mieszkaniowego i socjalnego oraz remontów, komunikacji miejskiej, zdrowia, oświaty, kultury i wypoczynku po pracy. Rozwój ten jest bowiem podstawowym czynnikiem podnoszenia poziomu życia i polepszania warunków pracy załóg robotniczych, coraz lepszego zaspokajania codziennych potrzeb wszystkich ludzi pracy.

Zbieżność celów i zadań rad narodowych i związków zawodowych stanowi zasadniczą płaszczyznę rozwijania wspólnej działalności na rzecz mieszkańców miast i wsi — w kierunku rozwiązywania problemów ogólnych i wynikających ze specyficznych warunków danych regionów administracyjnych, bądź gospodarczych.

Uchwała V Zjazdu partii wyznacza w tym zakresie ważną rolę radom narodowym i związkom zawodowym oraz wskazuje na konieczność zacieśnienia współpracy tych dwóch istotnych ogniw w systemie demokracji socjalistycznej.

W 25-lecie Polski Ludowej nagromadziło się wiele pozytywnych doświadczeń, obejmujących różne formy praktycznego współdziałania terenowych instancji związków zawodowych z radami narodowymi i ich komisjami. Szeroko stosuje się praktykę rozpatrywania podstawowych problemów na wspólnie odbywanych obradach prezydiów oraz sesjach plenarnych rad narodowych i instancji związkowych.

X Plenum CRZZ, realizując uchwały VI Kongresu Związków Zawodowych uznaje współdziałanie instancji i organizacji związkowych — a zwłaszcza wojewódzkich, powiatowych i miejskich komisji związków zawodowych — z radami narodowymi za jedno z podstawowych i stałych zadań ruchu zawodowego.

I

Uwzględniając znaczenie i rolę terenowego planu gospodarczego i budżetu rad narodowych, Plenum CRZZ uznaje za niezbędne zapewnienie odpowiednich warunków do zwiększenia udziału związków zawodowych w pracach planistycznych, poprzez roz-

wijanie i wykorzystywanie inicjatyw społecznych, ujawnianie miejscowych rezerw w celu lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Wzrastające uprawnienia rad narodowych w zakresie terenowego planowania gospodarczego stwarzają związkowi zawodowemu i samorządom robotniczym możliwość brania udziału w pracach planistycznych i wypowiedzenia opinii szerokich rzesz ludzi pracy na rzecz wyboru najlepszych rozwiązań odpowiadających zarówno potrzebom ludności, jak i określonym możliwościom gospodarczym.

W związku z tym WKZZ i zarządy okręgowe związków zawodowych powinny:

- aktywnie uczestniczyć we wszystkich etapach prac nad projektem planu i budżetu rad narodowych, a szczególnie w opracowaniu planu pięcioletniego na lata 1971—1975;

- zgłaszać radom narodowym własne propozycje aktywizacji gospodarczej regionów, zwłaszcza małych miast i osiedli;

- współdziałać z radami narodowymi w realizacji programów gospodarczych poprzez rozwój inicjatyw społecznych na rzecz uruchamiania rezerw gospodarczych i środków dla racjonalnego wykorzystania zasobów surowcowych, intensyfikacji rolnictwa, racjonalnego wykorzystania urządzeń technicznych, baz remontowych i transportowych, powierzchni magazynowej, przeciwstawiając się jednocześnie nieuzasadnionym ekonomicznie i społecznie żądaniom nowych inwestycji;

- współuczestniczyć w umocnieniu i skuteczniejszym wykonywaniu funkcji koordynacyjnych i kontrolnych ze strony rad narodowych w stosunku do przedsiębiorstw podporządkowanych wyższym ogniwom zarządzania gospodarką narodową;

- formułować realne potrzeby w oparciu o konkretne rozeznanie poszczególnych spraw przez terenowe instancje związkowe i organa samorządu mieszkańców.

Zarządy okręgowe poszczególnych związków zawodowych, działające w podporządkowanych radom narodowym przedsiębiorstwach i instytucjach, powinny dążyć do maksymalnego zagospodarowania rezerw i rozwijać prace na rzecz realizacji zadań ujętych w planie terenowym.

II

Zaspokojenie wzrastających potrzeb socjalno-bytowych i kulturalnych ludności wymaga pogłębienia treści i wzbogacenia form współdziałania związków zawodowych i samorządów robotniczych z radami narodowymi w tym zakresie oraz rozwiązywania i stwarzania lepszych warunków pracy, bytu i opieki socjalnej nad pracownikami i ich rodzinami.

1. Wśród zadań w tej dziedzinie sprawą zasadniczą jest poprawa warunków mieszkaniowych ludności.

Wymaga to rozwijania inicjatyw i działalności związków zawodowych, zmierzających do:

- pełnego wykonania planu budownictwa mieszkaniowego, zapewnienia terminowości oraz należytej jakości oddawanych obiektów; należy dążyć do terminowego wykonywania remontów i stałego polepszania pracy Administracji Domów Mieszkalnych oraz Miejskich Zarządów Budynków Mieszkalnych;

- wspólnego podejmowania i kontrolowania z radami narodowymi realizacji planu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych pracowników i ich rodzin w oparciu o społecznie uzasadnione kryteria, przy przestrzeganiu zasady pełnej jawności i kontroli przydziałów mieszkań;

- racjonalnego wykorzystania środków z Zakładowego Funduszu Mieszkaniowego.

W rozwiązywaniu problemów budownictwa i remontów mieszkań WKZZ i P/M/KZZ powinny:

- współdziałać z radami narodowymi dla zapewnienia właściwej lokalizacji budownictwa mieszkaniowego;

- wpływać na Spółdzielczość Mieszkaniową w kierunku realizacji zadań budownictwa, pozwalających na pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych pracowników i ich rodzin;

- rozwijać działanie na rzecz pełnego wykorzystania lokalnych możliwości wzrostu mocy przerobowych budownictwa i zapewnienia niezbędnej ilości wykwalifikowanych robotników;

- domagać się kompleksowego oddawania do użytku osiedli i zespołów mieszkalnych, łącznie z podstawowymi urządzeniami handlowymi, placówkami służby zdrowia, usługowymi, socjalno-kulturalnymi itd.

2. W dziedzinie ochrony zdrowia niezbędne jest wzmocnienie społecznego oddziaływania i zapewnienia pomocy radom narodowym w rozwoju i stałym ulepszaniu pracy społecznej służby zdrowia.

WKZZ, wspólnie z radami narodowymi powinny zmierzać do:

- zapewnienia należytej opieki lekarskiej ludności w poszczególnych regionach i przedsiębiorstwach, analizując okresowo istniejący stan urządzeń zdrowotnych i ich wykorzystanie, rozmieszczenie kadry lekarskiej i medycznego personelu pomocniczego, zwłaszcza w przychodniach przemysłowej służby zdrowia i lecznictwie otwartym;

- tworzenia przychodni międzyzakładowych;

- ścisłego powiązania lecznictwa otwartego z lecznictwem zamkniętym, szczególnie w zakresie lepszego wykorzystania urządzeń i sprzętu oraz aparatury diagnostycznej;

- sprawnego i terminowego wykonywania inwestycji dla służby zdrowia, jak również planowego i właściwego wykorzystania środków przeznaczonych na ochronę zdrowia, w tym środków z Funduszu na Podniesienie Zdrowotności Załóg.

3. Szeroki rozwój różnych form wypoczynku po pracy wymaga skoordynowanego działania w tworzeniu i wykorzystywaniu bazy wypoczynku, szczególnie dla wielkich skupisk miejskich i ośrodków przemysłowych. W działaniu tym wojewódzkie, powiatowe i miejskie komisje i zarządy okręgowe związków zawodowych powinny:

- podejmować i rozwijać inicjatywy na rzecz rozbudowy i budowy bazy wypoczynku świątecznego

wokół większych miast, miasteczek i ośrodków przemysłowych;

- uczestniczyć w opracowywaniu przez rady narodowe terenowych, perspektywicznych planów rozwoju, budowy i modernizacji bazy wypoczynkowej z uwzględnieniem problemów organizacyjnych, programowych, inwestycyjnych, kadrowych, komunikacji, zaopatrzenia itp.;

- współdziałać z radami narodowymi w koordynowaniu przez nie pracy w zakresie inicjatyw inwestycyjnych i eksploatacji istniejących urządzeń wypoczynkowych, doskonalenia warunków wypoczynku, obniżania kosztów oraz racjonalnego wykorzystywania tych urządzeń.

4. Kierując się zadaniami wynikającymi z ustawy o bezpieczeństwie i higienie pracy, WKZZ, P/M/KZZ oraz zarządy okręgowe związków zawodowych powinny wspólnie z radami narodowymi inicjować przedsięwzięcia mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, zwłaszcza w zakładach podległych radom narodowym.

5. W dziedzinie zaopatrzenia ludności i rozwoju usług — WKZZ, P/M/KZZ powinny wpływać na:

- zgodne z potrzebami planowanie rozwoju sieci placówek handlowych, gastronomicznych i usługowych oraz odpowiednie ich zaopatrzenie w masę towarową;

- uruchamianie rezerw drobnej wytwórczości w celu zwiększenia produkcji poszukiwanych przez ludność artykułów oraz dostosowanie ich asortymentu do istniejących potrzeb;

- polepszenie zaopatrzenia ośrodków przemysłowych, osiedli robotniczych oraz ośrodków turystyczno-wczasowych w warzywa i owoce, drogą szybego rozwoju bazy warzywno-owocowej.

Działaniu temu towarzyszyć powinno:

- stałe pogłębianie rozeznania sytuacji rynkowej i zapotrzebowania ludności na poszczególne artykuły i usługi;

- dostosowywanie podaży towarów w sieci handlowej pod względem ilości, jakości asortymentu i nowoczesności do aktualnych potrzeb nabywców;

- rozwijanie inicjatyw społecznych na rzecz doskonalenia organizacji pracy w placówkach handlowych i usługowych oraz podnoszenia kultury sprzedaży i świadczenia usług;

- rozszerzanie i rozwijanie kontroli społecznej, która powinna koncentrować uwagę na badaniu funkcjonowania handlu, gastronomii i usług, warunków pracy zatrudnionego personelu oraz na ujawnianiu i zwalczaniu wszelkiego rodzaju nadużyć i wykroczeń na szkodę państwa i ludności;

- przeciwdziałanie wycofywaniu z produkcji i rynku towarów tańszych, nadal poszukiwanych i cieszących się popytem konsumentów, aby ludzie o niższych zarobkach nie byli stawiani wobec konieczności zakupu wprowadzonych na rynek towarów bardziej nowoczesnych, o wyższej jakości i użyteczności;

- obejmowanie zasięgiem kontroli społecznej działalności urządzeń socjalnych, komunalnych i otwartych placówek służby zdrowia.

6. WKZZ, P/M/KZZ i zarządy główne związków zawodowych, wspólnie z radami narodowymi powinny dążyć do zapewnienia bardziej racjonalnego wykorzystania środków przeznaczonych do eksplo-

tacji obiektów o charakterze socjalnym i rekreacyjnym oraz wpływać na lepsze programowanie inwestycji tego rodzaju, wybierać bardziej ekonomiczne rozwiązania poprzez budowę międzyzakładowych, lub wspólnych z radami narodowymi placówek socjalnych i wypoczynkowych. W tym celu WKZZ i P/M/KZZ powinny:

- lepiej wykorzystywać możliwości rozszerzania wypoczynku i opieki wychowawczej poprzez tworzenie wspólnym wysiłkiem organizacyjnym i finansowym powszechnie dostępnej i dobrze funkcjonującej bazy socjalno-rekreacyjnej, służącej lepszemu zaspokajaniu potrzeb ludzi pracy. W tym celu należy zmierzać do łączenia środków będących w gestii związków zawodowych z funduszami rad narodowych, zakładów pracy i organizacji spółdzielczych do ich racjonalnego wykorzystania oraz umacniać koordynację różnorodnych inicjatyw i czynów społecznych w tym zakresie;

- zapewnić opracowanie wraz z radami narodowymi wspólnego programu rozwoju bazy wypoczynku urlopowego i świątecznego oraz dla potrzeb turystyki na lata 1971-75.

W programie tym należy:

- uwzględnić zamierzenia organizacyjne w zakresie wypoczynku dla dzieci i młodzieży poprzez rozwój społecznych inicjatyw na rzecz tworzenia niezbędnej bazy wczasów letnich dla dzieci i młodzieży, budowy boisk, placów zabaw oraz parków i zieleńców;

- zabezpieczać dzieciom i młodzieży miast i wsi szersze możliwości korzystania z różnych form wypoczynku w okresie ferii w oparciu o szkoły, internaty oraz urządzenia kulturalne i sportowe;

- dążyć do zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach oraz rozwijać wspólnie z radami narodowymi różnorodne formy opieki nad dziećmi przy szkołach, ogniskach, dziecińcach, ogrodach jordanowskich itp. — traktując rozwój tych urządzeń jako istotny czynnik pomocy kobietom pracującym.

Działalność koordynacyjna rad narodowych w zakresie rozbudowy i eksploatacji urządzeń socjalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych powinna być wspierana przez zarządy główne i okręgowe związków zawodowych oraz samorządy robotnicze.

7. WKZZ, P/M/KZZ powinny nieustannie troszczyć się o systematyczny rozwój pracowniczych ogrodów działkowych i zabiegać w radach narodowych o uzyskanie na ten cel nowych terenów, a także wspólnie z radami narodowymi zapewnianić celowe ich zagospodarowanie i prawidłową eksploatację. Ogrody działkowe powinny w coraz większym stopniu być miejscem zorganizowanego wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

III

W realizacji zadań oświatowych i kulturalnych rad narodowych wojewódzkie, powiatowe i miejskie komisje związków zawodowych oraz zarządy okręgowe związków zawodowych, a szczególnie Związku Nauczycielstwa Polskiego powinny koncentrować uwagę na:

- podnoszeniu poziomu pracy ideowo-wychowawczej oraz zapewnieniu wyższej efektywności nauczania;
- prawidłowym rozmieszczaniu i wykorzystywa-

niu sieci szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego oraz rozwijaniu kierunków kształcenia niezbędnych z punktu widzenia potrzeb gospodarczych i sytuacji demograficznej regionu; na stałym zwiększaniu dopływu do szkół średnich młodzieży robotniczej i chłopskiej oraz pracowników czynnych zawodowo;

- podnoszeniu sprawności i poziomu nauczania w szkolnictwie dla pracujących;

- współdziałaniu z radami narodowymi w zapewnieniu realizacji obowiązku nauki zawodu przez młodzież nie uczącą się i nie pracującą;

- usprawnianiu terenowej koordynacji przedsięwzięć i zadań w dziedzinie przygotowywania kadr dla potrzeb gospodarki swego regionu.

Ważnym zadaniem związków zawodowych jest stałe oddziaływanie na kształtowanie planów i konkretnych przedsięwzięć rad narodowych w zakresie coraz lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych ludzi pracy i młodzieży w miejscu zamieszkania. Istotą tego działania powinno być kształtowanie świadomości socjalistycznej, patriotycznych i internacjonalistycznych postaw ludzi pracy, zwłaszcza młodzieży, pełnego zaangażowania w sprawy kraju, regionu i zakładu; budzenie dumy z osiągnięć Polski Ludowej i jej roli w świecie, umacnianie przekonania, że Polska może istnieć i rozwijać się tylko jako kraj socjalistyczny.

Wojewódzkie komisje związków zawodowych, zarządy okręgów Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki oraz Prac. Książki, Prasy i Radia dążyć powinny szczególnie do opracowania terenowego planu aktywizacji kulturalnej osiedli, regionów i środowisk oraz nowo powstających ośrodków przemysłowych, rozwijania sieci placówek kulturalno-oświatowych w oparciu o zespolone środki państwowe zakładów pracy, instancji i organizacji związkowych oraz o inicjatywy społeczne.

Należy również zwracać uwagę na:

- podnoszenie poziomu działalności i dobór repertuaru zawodowych placówek kulturalnych i artystycznych, regionalnych rozgłośni radiowych i telewizyjnych, prasy terenowej, na rozwój sieci kin i bibliotek, poprawę zaopatrzenia rynku księgarskiego, a także unowocześnianie i lepsze wykorzystywanie urządzeń kulturalno-oświatowych;

- poprawę przygotowywania i doskonalenia zawodowego kadr kulturalno-oświatowych, rozwój i ulepszanie systemu poradnictwa oraz pomocy metodycznej i repertuarowej dla placówek k-o oraz amatorskiego ruchu artystycznego.

IV

Mając na uwadze dalszy rozwój współdziałania związków zawodowych z radami narodowymi oraz szerokie włączenie związków zawodowych do udziału w nadchodzącej kampanii wyborczej do rad narodowych i Sejmu PRL Centralna Rada Związków Zawodowych uznaje za niezbędne:

- wzmocnić pracę wszystkich instancji związkowych z radami zakładowymi na rzecz dalszego zacieśniania więzi rad narodowych z ludźmi pracy;

- wzmocnić zasadę planowej pracy i udzielania zorganizowanej pomocy ze strony związków zawodowych radnym, członkom komisji rad narodowych oraz działaczom samorządu mieszkańców;

— umocnić inspiratorską i koordynacyjną rolę wojewódzkich komisji związków zawodowych w programowaniu i realizowaniu współpracy związków zawodowych z radami narodowymi oraz stwarzać warunki dla dalszego rozwoju tej współpracy ze strony PKZZ i MKZZ, jak również ogniw związkowych, działających na terenie wsi.

W tym celu

• Wojewódzkie komisje związków zawodowych, zarządy okręgowe i rady zakładowe powinny przygotować materiały do opracowania — w oparciu o terenowe programy wyborcze FJN — długofalowych planów pracy z nowo wybranymi radnymi i członkami komisji rad narodowych, robotnikami i pracownikami zatrudnionymi w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, desygnowanymi przez związki zawodowe do pracy w komisjach i zapewnić im niezbędną pomoc i opiekę.

Należy udzielać pomocy i stwarzać warunki dla działalności w dużych zakładach pracy zespołów lub klubów radnych, włączając do nich również członków komisji rad narodowych i członków samorządu mieszkańców. Zapewnić należy uczestnictwo radnych i członków komisji w dorocznych zebraniach sprawozdawczych, w zebraniach i konferencjach sprawozdawczo-wyborczych rad zakładowych, umożliwić im składanie informacji i sprawozdań ze swej pracy w radzie narodowej, komisji czy samorządzie mieszkańców.

WKZZ i zarządy okręgowe związków zawodowych zapewnią udział radnych w komisjach społecznych instancji związkowych i systematycznie informować ich będą o bieżących, najważniejszych problemach ruchu zawodowego, przedstawiać opinie i stanowisko instancji w sprawach, które są przedmiotem prac komisji.

Powinny one również udzielać pomocy radnym i członkom komisji w wypełnianiu przez nich obowiązków i funkcji kontrolnych, w realizacji programu wyborczego FJN, w załatwianiu wniosków i postulatów ludności, w realizacji uchwał sesji plenarnych, a także prezydium rady i własnych oraz w organizacji kontroli społecznej nad pracą aparatu wykonawczego rad narodowych.

Instancje związkowe i rady zakładowe powinny okresowo omawiać działalność radnych i członków komisji rad narodowych — działaczy związkowych.

• Związki zawodowe, jako aktywna siła FJN, udzielać będą pomocy w rozszerzaniu pracy samorządu mieszkańców i w umacnianiu jego roli w systemie działalności rad narodowych, szczególnie w kierunku:

— pobudzania jego inicjatywy w sprawach poprawy warunków zamieszkania ludności, poszanowania pomieszczeń i urządzeń służących wspólnemu użytkowaniu, kontroli remontów kapitalnych i bieżących;

— wspierania inicjatywy samorządu w organizowaniu i rozwijaniu ogólnodostępnych placówek k-o, placów zabaw i gier dla dzieci i młodzieży itp.;

— kształtowania świeckiej obyczajowości i niesienia pomocy w zwalczaniu przejawów naruszania zasad współżycia społecznego.

W obiektach mieszkalnych i osiedlach mieszkaniowych, stanowiących własność zakładów pracy, działalność organizacji i instancji związkowych zmierzać powinna do integracji działalności samorządu mieszkańców w jednolity miejski lub osiedlowy

system samorządu organizowany przez rady narodowe.

Związki zawodowe będą rozwijać i rozszerzać patronaty zakładów pracy nad komitetami blokowymi, inicjować zawieranie umów o współpracy zakładów pracy z samorządem mieszkańców. WKZZ i terenowe instancje związkowe powinny jednocześnie inicjować i popierać poczynania rad narodowych zmierzające do rozszerzenia uprawnień samorządu mieszkańców w sprawach dotyczących warunków materialnych i kulturalnych ludności w miejscu zamieszkania.

• WKZZ koordynować będą całokształt współpracy związków zawodowych z radami narodowymi, organizować systematyczne wymiany doświadczeń w tym zakresie oraz podejmować kontrolę realizacji wspólnie przyjętych przez związki zawodowe i rady narodowe planów działania. Szczególnie ważne w tym zakresie jest:

— przeprowadzanie analiz i ocen, metod i form współpracy oraz opracowywanie wspólnych wniosków i zamierzeń w oparciu o postulaty radnych, zebrań związkowych i ze spotkań z wyborcami, a także z różnych kampanii społeczno-politycznych;

— rozszerzanie praktyki odbywania wspólnych posiedzeń komisji WRN i WKZZ, na których omawiane będą sprawy związane z przygotowaniem dokumentów na sesje oraz aktualne problemy stojące do rozwiązania przed radą narodową lub WKZZ, P/M/KZZ;

— opracowywanie wspólnych okresowych, wieloletnich, terenowych programów poprawy warunków socjalno-bytowych ludzi pracy;

— organizowanie wspólnych posiedzeń prezydiów oraz sesji rad narodowych i plenarnych posiedzeń komisji związków zawodowych — tak na szczeblu województwa, jak i powiatu — na tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania;

— podejmowanie wspólnych inicjatyw i poczynań mających na celu rozwijanie społeczno-politycznej działalności wśród wyborców i stwarzanie warunków maksymalnie sprzyjających rozwojowi rad narodowych jako organów przedstawicielskich.

W realizacji wspólnych zadań związków zawodowych i rad narodowych, szczególna rola przypada związkom branżowym.

Zarządy główne związków zawodowych, szczególnie zaś Pracowników Gospodarki Komunalnej i Przemysłu Terenowego, Pracowników Budownictwa i Przem. Mat. Budowlanych, Pracowników Spółdzielczości Pracy, Pracowników Handlu i Spółdzielczości, Pracowników Służby Zdrowia, Pracowników Rolnych, Nauczycielstwa Polskiego, Pracowników Kultury i Sztuki powinny udzielać pomocy zarządom okręgowym i wszystkim ogniom terenowym w realizacji zadań, wynikających z niniejszej uchwały i dokonywać okresowych ocen udziału związku w realizacji terenowych planów współpracy związków zawodowych z radami narodowymi.

Specjalne zadanie ma do spełnienia Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych, który zrzesza w swych szeregach pracowników rad narodowych. W swej działalności winien on wiele uwagi poświęcać sprawom usprawniania pracy aparatu rad narodowych w drodze:

— podnoszenia kwalifikacji zawodowych i społeczno-politycznych pracowników rad narodowych i kształtowania poczucia ich odpowiedzialności za sprawne funkcjonowanie organów wykonawczych

rad, za szybkie i zgodne z zasadami społecznego współzycia ustosunkowywanie się do spraw i postulatów, z którymi zwraca się do nich obywatel;

— wpływania na kształtowanie i umacnianie socjalistycznych stosunków między urzędem a obywatelem.

Plenum CRZZ uznaje również za niezbędne, aby problemy wynikające ze współdziałania związków zawodowych z radami narodowymi, były systematycznie uwzględniane w planach i w codziennej pracy zespołów i komisji CRZZ oraz poddawane okresowej ocenie na posiedzeniach Komitetu Wykonawczego Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Komitet Wykonawczy CRZZ, jak również Komisja CRZZ d/s Współdziałania Związków Zawodowych z Radami Narodowymi, powinny organizować okresową wymianę doświadczeń w sprawach współpracy związków zawodowych z radami narodowymi.

X Plenum zaleca Prezydium CRZZ zwołanie ogólnokrajowej narady aktywu związkowego w sprawie wyborów do rad narodowych i Sejmu PRL.

Plenum CRZZ wyraża głębokie przekonanie, że inicjatywa i dążenie związków zawodowych do rozszerzania i umacniania więzi i współpracy związków zawodowych i samorządu robotniczego z radami narodowymi — spotka się z pełnym zrozumieniem i poparciem ze strony rad narodowych i ich organów wykonawczych. Zwiększony udział związków zawodowych w pracach rad narodowych oraz bliska współpraca związków zawodowych z radami jest istotnym czynnikiem dalszego rozwoju demokracji socjalistycznej, a także stałego doskonalenia działalności na rzecz rozwiązywania codziennych potrzeb oraz poprawy warunków socjalno-bytowych i kulturalnych ludzi pracy.

PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

74

UCHWAŁA

PREZYDIUM I KOMITETU WYKONAWCZEGO CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 21 lutego 1969 r.

w sprawie dalszej poprawy zakładowego żywienia załóg pracowniczych.

W trosce o zdrowie i poprawę warunków pracy załóg, Prezydium i Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych uważa za niezbędny dalszy rozwój i poprawę jakości żywienia w zakładach pracy.

Zagwarantowanie pracownikom sprawnie zorganizowanego, smacznego i taniego posiłku w zakładzie pracy ma poważne znaczenie profilaktyczne, regeneracyjne oraz bezpośredni wpływ na poprawę wyników produkcji.

Coraz liczniejszy udział kobiet w produkcji stwarza potrzebę szybszego rozwoju stołówek i bufetów zakładowych. Ma to szczególne znaczenie dla żon i matek pracujących zawodowo, które wykonują również liczne obowiązki domowe i rodzinne. Dobrze funkcjonujące stołówki i bufety, świadczące w szerokim zakresie usługi gastronomiczne odciążą kobiety pracujące od wielu żmudnych i pracochłonnych zajęć związanych z prowadzeniem samodzielnego gospodarstwa domowego.

VI Kongres Związków Zawodowych krytycznie oceniając postęp w dziedzinie żywienia załóg pracowniczych wskazał na konieczność zdecydowanej poprawy w tym zakresie.

W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby osób korzystających z usług zakładowych placówek żywienia, zwiększyła się także w tym okresie ilość stołówek i bufetów. Wzrost ten jest daleko niewystarczający w stosunku do istniejących potrzeb. Występują również zbyt duże dysproporcje pomiędzy poszczególnymi branżami i województwami.

V Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej uchwalając program dalszej poprawy warunków by-

towych i socjalnych ludzi pracy wskazał na konieczność rozwoju i poprawy żywienia zbiorowego, w tym także na pilną potrzebę rozwoju stołówek i bufetów w zakładach pracy.

Podjęte ostatnio przez Rząd w porozumieniu ze związkami zawodowymi decyzje stwarzają lepsze warunki do rozwinięcia działalności na rzecz poprawy żywienia załóg pracowniczych.

Prezydium i Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych uznając rozwój zakładowego żywienia załóg jako ważny czynnik realizacji potrzeb społecznych i gospodarczych uważa za niezbędne:

1) przyspieszenie wydania, a następnie realizacji aktów wykonawczych do podjętych przez Rząd uchwał w sprawie poprawy żywienia w zakładach pracy, a w szczególności do uchwały Rady Ministrów z 9 stycznia 1969 r. Zgodnie z tą uchwałą kierownictwo zakładów pracy powinno zapewnić odpowiednie warunki umożliwiające pracownikom spożywanie posiłków w obrębie hali fabrycznej, w wydzielonym — odizolowanym od stanowisk pracy i specjalnie do tego celu przystosowanym lub zbudowanym pomieszczeniu, zapewniającym utrzymanie właściwych warunków higienicznych;

2) opracowanie zakładowych programów, które stanowić powinny integralną część zakładowych programów poprawy warunków socjalno-bytowych załóg. Poszczególne zakłady pracy, zjednoczenia i resorty wspólnie z instancjami i organizacjami związkowymi powinny opracować do końca 1969 r. w oparciu o wytyczne Międzyresortowej Komisji d/s Żywienia Przyzakładowego programy rozwoju żywienia załóg na rok 1970 i lata 1971—1975. Pro-

gramy te powinny być zatwierdzone przez samorząd robotniczy, kolegia zjednoczeń i ministerstw oraz zapewnić odpowiednie środki na ich realizację.

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego w oparciu o zatwierdzone programy resortowe powinno opracować zbiorczy program rozwoju żywienia przyzakładowego w przekroju resortowym i wojewódzkim do końca I kwartału 1970 r.;

3) dalsze kontynuowanie działalności Międzyresortowej Komisji d/s Żywienia Przyzakładowego w celu zapewnienia koordynacji prac związanych z realizacją resortowych programów rozwoju żywienia przyzakładowego oraz wymiany doświadczeń w zakresie żywienia załóg;

4) opracowanie przez Ministerstwo Finansów i Handlu Wewnętrznego wspólnie z Centralną Radą Związków Zawodowych przepisów określających zasady organizacji i finansowania stołówek i bufetów w zakładach pracy. Szczególnie pilnym problemem jest uregulowanie zasad finansowania jednodaniowych posiłków regeneracyjnych dla umożliwienia spożywania ich przez jak największą liczbę pracujących. Cena tych posiłków nie powinna przekraczać kosztów własnych surowca zużytego do ich produkcji;

5) przyspieszenie wydania aktów wykonawczych do art. 24 ustawy o BHP z 1965 r. w sprawie bezpłatnego wydawania posiłków specjalnych — profilaktycznych dla pracowników zatrudnionych przy pracach szczególnie uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia;

6) zapewnienie lepszych warunków do realizacji programu rozwoju żywienia zakładowego przez poprawę zaopatrzenia tych placówek w odpowiednie maszyny i sprzęt techniczny umożliwiający uzyskanie wyższej wydajności pracy, lepszej jakości posiłków oraz bardziej ekonomicznej gospodarki stołówek i bufetów. Konieczne jest również rozwinięcie przez przemysł produkcji specjalistycznych środków transportu dostosowanych do potrzeb żywienia zbiorowego.

Uznać należy za niezbędne zwiększenie środków na rozwój przemysłu produkcyjnego maszyny i urządzenia dla potrzeb żywienia zbiorowego;

7) powierzenie w szerszym stopniu prowadzenia stołówek i bufetów zakładowych wyspecjalizowanym przedsiębiorstwom gastronomicznym. Zaopatrzenie tych stołówek w maszyny, urządzenia i środki transportu powinno odbywać się na zasadach obowiązujących dla otwartych zakładów gastronomicznych;

8) szersze współdziałanie rad narodowych, instancji związkowych i administracji gospodarczej w zakresie koncentracji produkcji posiłków w dużych zakładach pracy i rozwoju centralnych przygotowalni głównie w dużych ośrodkach przemysłowych, skupiających wysoki procent zatrudnionych kobiet. Pozwoli to na potaniecie kosztów posiłków a także ob-

jęcie żywieniem pracowników małych zakładów pracy i uczni przyzakładowych szkół zawodowych;

9) dalsze rozszerzanie zapoczątkowanej przez przemysł spożywczy produkcji wyrobów garmażeryjnych, półfabrykatów i gotowych posiłków dostosowanych do potrzeb żywienia załóg oraz rozwijanie, w zależności od potrzeb, przez stołówki i bufety sprzedaży wyrobów garmażeryjnych i półfabrykatów ułatwiających szybsze sporządzanie posiłków domowych;

10) prowadzenie bardziej intensywnego szkolenia a zwłaszcza przywarsztatowego dla pracowników stołówek. Do tego celu powinni być wykorzystani doświadczeni pracownicy posiadający wysokie kwalifikacje zawodowe, fachowy personel otwartych zakładów żywienia zbiorowego oraz nauczyciele szkół gastronomicznych;

11) prowadzenie systematycznej kontroli przez instancje i organizacje związkowe nad realizacją programu żywienia zakładowego. Należy uaktywnić kontrolę społeczną odpowiednich komisji strukturalnych rad zakładowych nad działalnością stołówek i bufetów oraz włączyć do tej kontroli lekarzy przemysłowej służby zdrowia;

12) zwiększenie zainteresowania załóg pracowniczych żywieniem w czasie pracy. Rady zakładowe i robotnicze w tych zakładach pracy, w których zostały stworzone warunki dla żywienia załóg powinny popularyzować walory spożywania posiłków w czasie pracy, a zwłaszcza ich wpływ na ogólny stan zdrowia i sprawność fizyczną pracowników.

Prezydium i Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych przypomina o konieczności kontynuowania prac nad realizacją uchwały VI Kongresu Związków Zawodowych zobowiązującej instancje i organizacje związkowe do podejmowania wysiłku w kierunku odzyskiwania pomieszczeń przeznaczonych na stołówki a użytkowanych przez administrację zakładów niezgodnie z ich właściwym przeznaczeniem. Zarządy główne związków zawodowych powinny złożyć do 15 kwietnia br. sprawozdania o podjętych w tym zakresie pracach i osiągniętych wynikach.

Prezydium i Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych wyraża głębokie przekonanie, że w trosce o poprawę warunków socjalno-bytowych i stan zdrowia ludzi pracy, instancje i organizacje związkowe, samorząd robotniczy, administracja gospodarcza i terenowe organa władzy ludowej — rady narodowe rozwiną działalność na rzecz dalszej poprawy żywienia załóg pracowniczych.

Prezydium i Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych zaleca wzmocnienie społecznej kontroli przez wszystkie instancje i organizacje związkowe nad przebiegiem realizacji postanowień niniejszej uchwały.

PREZYDIUM I KOMITET WYKONAWCZY
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

75

**PISMO OKÓLNE
CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 10 lutego 1969 r.

w sprawie uprawnień związkowych kobiet korzystających z bezpłatnego urlopu dla wychowania małych dzieci.

W związku z uchwałą nr 158 Rady Ministrów z dnia 24 maja 1968 r. w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi (Monitor Polski Nr 24, poz. 154), Centralna Rada Związków Zawodowych ustala następujące jednolite zasady zaliczania okresu tego urlopu do stażu związkowego oraz kontynuowania członkostwa w pracowniczych kasach zapomogowo-pożyczkowych (PKZP):

1) Na podstawie § 15 Statutu Zrzeszenia Związków Zawodowych matkom pracującym zalicza się do stażu związkowego, z zachowaniem uprawnień członka związku, okres urlopu bezpłatnego, otrzymanego na zasadach określonych w uchwale nr 158 Rady Ministrów dla opieki nad małymi dziećmi, pod warunkiem przynależności do związku zawodowego przed rozpoczęciem urlopu, powrotu do pracy po jego zakończeniu i opłaceniu składek członkowskich za okres tego urlopu.

2) Wysokość składki związkowej za okres bezpłatnego urlopu określonego w pkt 1 wynosi jednolicie 3 zł miesięcznie. Sposób i terminy opłacania składek w okresie urlopu ustalają zarządy główne związków zawodowych.

3) W okresie urlopu bezpłatnego (pkt 1) matki wychowujące małe dzieci mogą pozostać członkami PKZP, pod warunkiem zachowania przynależności związkowej i pozostawienia w całości wkładów członkowskich. W czasie bezpłatnego urlopu członkinie PKZP są zwolnione od wnoszenia wkładów członkowskich.

4) W uzasadnionych przypadkach zarząd PKZP, na prośbę urlopowanej może wyrazić zgodę na wypłacenie jej przed rozpoczęciem urlopu lub w czasie jego trwania — do 50% posiadanych wkładów. Może to dotyczyć tylko kobiet nie posiadających zadłużenia w PKZP.

5) Członkiniom PKZP korzystającym z bezpłatnego urlopu (pkt 1) posiadającym w kasie zadłużenie, zawieszają się jego spłatę w okresie urlopu za zgodą poręczycieli pożyczki. Osoby zadłużone nie mają prawa korzystania z pożyczek w czasie bezpłatnego urlopu.

6) Członkiniom PKZP nie posiadającym zadłużenia w kasie mogą korzystać w czasie bezpłatnego urlopu (pkt 1) tylko z pożyczek gotówkowych ratałnych i tylko do wysokości posiadanego stanu wkładów. Termin rozpoczęcia spłaty takiej pożyczki może być ustalony na pierwszy miesiąc po podjęciu pracy po zakończeniu urlopu.

7) W razie nie podjęcia pracy przez urlopowaną członkinię po zakończeniu urlopu, zarząd PKZP podejmuje decyzję o skreśleniu jej z listy członków kasy, zwraca jej wkład członkowski, bądź ściągają zadłużenie w trybie ustalonym w §§ 26, 79—81 ramowego regulaminu PKZP.

8) W razie wycofania przez członkinię udającą się na bezpłatny urlop (pkt 1) całości wkładów członkowskich, ponowne jej przyjęcie do PKZP może nastąpić na zasadach ustalonych dla ponownie wstępujących do tej samej kasy (§ 32 ramowego regulaminu PKZP).

Powyższe postanowienia powinny znaleźć wyraz w statutach poszczególnych związków zawodowych, uchwalonych na zbliżających się zjazdach krajowych. Postanowienia te będą wprowadzone również do Statutu Zrzeszenia Związków Zawodowych i ramowego regulaminu PKZP przy najbliższej nowelizacji tych dokumentów.

Prosimy powiadomić o powyższych decyzjach podległe rady zakładowe i zarządy PKZP.

SEKRETARZ CRZZ
(Wiesław Kos)

Z-ca KIEROWNIKA ZESPOŁU FINANSOWEGO
CRZZ
(Henryk Zaborski)

D Z I A Ł B

76

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 marca 1969 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 18 marca 1969 r. Nr 7, poz. 58)

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. z 1965 r. Nr 45, poz. 279, z 1967 r. Nr 26, poz. 120 i z 1968 r. Nr 29, poz. 190) dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Finansów mogą w drodze zarządzeń uzależnić w niektórych podległych im przedsiębiorstwach tworzenie funduszu zakładowego od osiągnięcia określonej kwoty zysku, ustalając równocześnie szczegółowe zasady tworzenia funduszu zakładowego w tych przypadkach, a w szczególności stawki odpisów na fundusz zakładowy.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1969 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 14 stycznia 1969 r.

w sprawie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego.*(Dziennik Ustaw z dnia 27 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 38)*

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego przeprowadzają:

1) komendy straży pożarnych — we wszystkich obiektach podlegających kontroli,

2) ochotnicze straże pożarne — w nie uspołecznionych gospodarstwach rolnych, w innych obiektach budowlanych stanowiących własność indywidualną oraz w drobnych zakładach handlowych i usługowych,

3) zespoły kontroli przeciwpożarowej, powołane przez prezydium rad narodowych — w obiektach określonych w pkt 2, a położonych w miejscowościach nie objętych obszarem działania ochotniczych straży pożarnych,

4) inspektorzy ochrony przeciwpożarowej powołani w ministerstwach (urzędach centralnych) i w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) — w zakładach podlegających tym jednostkom.

2. Niezależnie od kontroli, o której mowa w ust. 1, kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego w zakładach pracy przeprowadzają wewnętrzne organy kontrolne, którymi są:

1) inspektorzy, kierownicy i referenci ochrony przeciwpożarowej zatrudnieni w zakładach pracy,

2) zawodowe, ochotnicze lub obowiązkowe straże pożarne zorganizowane w zakładach pracy,

3) komisje pożarowo-techniczne powołane w zakładach pracy.

§ 2. 1. Osobom delegowanym do przeprowadzania kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego przez komendy straży pożarnych odpowiednie upoważnienia wydaje właściwy komendant straży pożarnych.

2. Członkom ochotniczych straży pożarnych oraz zespołom kontroli przeciwpożarowej upoważnienia do kontroli obiektów określonych w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3 wydaje na wniosek naczelnika gromadzkiego przewodniczący gromadzkiej rady narodowej lub sekretarz gromadzki, a w osiedlach i miastach — przewodniczący lub sekretarz prezydium miejskiej rady narodowej albo rady narodowej osiedla.

3. Inspektorom ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, odpowiednie upoważnienia wydaje kierownik właściwej jednostki organizacyjnej.

4. Osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli mają prawo:

1) wstępu na teren kontrolowanych obiektów,

2) żądania informacji i wyjaśnień w zakresie obję-

tym kontrolą od osób zarządzających lub zatrudnionych na terenie kontrolowanych obiektów oraz od zawodowych i społecznych jednostek ochrony przeciwpożarowej działających w kontrolowanych obiektach.

§ 3. 1. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli zawiadamiają zarządzającego obiektem o rozpoczęciu kontroli, okazując odpowiednie upoważnienie.

2. Kontrolę stanu bezpieczeństwa pożarowego przeprowadza się w obecności zarządzającego obiektem lub osoby przez niego upoważnionej. Odmowa udziału tych osób w czynnościach kontrolnych lub niezgłoszenie się ich do uczestniczenia w kontroli nie stanowi przeszkody w jej przeprowadzeniu.

3. Zarządzający obiektem jest obowiązany ułatwić przeprowadzenie kontroli.

§ 4. Osoby delegowane do przeprowadzania kontroli obowiązane są zapoznać się z wynikami poprzednich kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego w kontrolowanych obiektach.

§ 5. 1. Osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli przez komendy straży pożarnych oraz inspektorzy ochrony przeciwpożarowej wymienieni w § 1 ust. 1 pkt 4 sporządzają protokół kontroli, a w razie potrzeby wydają zarządzenie pokontrolne.

2. Protokół kontroli podpisują przeprowadzający kontrolę oraz zarządzający obiektem lub osoba przez niego upoważniona.

3. Jeżeli zarządzający obiektem lub osoba przez niego upoważniona nie zgadza się z treścią protokołu, przysługuje jej prawo wniesienia zastrzeżeń. Zarządzającego obiektem należy pouczyć o przysługującym mu prawie wniesienia zastrzeżenia lub odmowy podpisu protokołu.

4. W razie odmowy podpisania protokołu kontroli przez zarządzającego obiektem lub osobę przez niego upoważnioną, należy w protokole zamieścić o tym odpowiednią wzmiankę.

§ 6. Zarządzenie pokontrolne powinno zawierać:

1) oznaczenie jednostki, która wydała upoważnienie do przeprowadzenia kontroli,

2) oznaczenie jednostki kontrolowanej,

3) imię i nazwisko zarządzającego obiektem,

4) powołanie podstawy prawnej,

5) datę zarządzenia,

6) stwierdzone uchybienia w zakresie organizacji ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa pożarowego obiektów oraz określenie sposobu i terminu ich usunięcia,

7) pouczenie, czy i w jakim trybie służy odwołanie od zarządzenia, a ponadto w jakich wypadkach odwołanie nie wstrzymuje wykonania zarządzenia,

8) podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby wydającej zarządzenie.

§ 7. 1. Jeden egzemplarz protokołu kontroli i zarządzenia pokontrolnego doręcza się zarządzającemu obiektem lub osobie przez niego upoważnionej.

2. W razie kontroli w zakładach górniczych jeden egzemplarz zarządzenia pokontrolnego przesyła się ponadto do właściwego okręgowego urzędu górniczego.

§ 8. 1. Zarządzający obiektem obowiązany jest do usunięcia w określonym terminie braków i usterek w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu zgodnie z zarządzeniem pokontrolnym.

2. O wykonaniu zarządzenia pokontrolnego zarządzający obiektem obowiązany jest zawiadomić jednostkę, która wydała upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

3. Po upływie ustalonych terminów jednostka, o której mowa w ust. 2, obowiązana jest sprawdzić wykonanie zarządzenia pokontrolnego.

4. W razie niewykonania zarządzenia pokontrolnego komendy straży pożarnych stosują postępowanie egzekucyjne, a inspektorzy ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, zgłaszają niewykonanie zarządzenia kierownikowi jednostki nadrzędnej nad kontrolowanym zakładem, zawiadamiając o tym właściwą komendę straży pożarnych.

§ 9. 1. W razie rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przeciwpożarowym, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia kontrolowanego obiektu przed ciężkimi stratami, jednostki wymienione w § 1 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 obowiązane są sporządzić wnioski o zamknięcie obiektu lub o zakazanie użytkowania zakładu pracy lub właściwego działu albo oddziału do czasu usunięcia przyczyn zagrożenia pożarowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy przesłać do:

1) właściwego organu prezydium rady narodowej — w odniesieniu do zakładów i przedsiębiorstw, które działają na podstawie zezwoleń wydanych przez ten organ,

2) właściwego prezydium rady narodowej — w odniesieniu do zakładów i przedsiębiorstw podlegających temu prezydium,

3) właściwego ministra (kierownika centralnego urzędu) — jeżeli kontrolowany obiekt należy do jednostki organizacyjnej podlegającej temu ministrowi, a zaniedbania zostały stwierdzone przez resortowego inspektora ochrony przeciwpożarowej,

4) Ministra Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Komendy Głównej Straży Pożarnych — w pozostałych wypadkach.

§ 10. Jeżeli w toku kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania w zabezpieczeniu przeciwpożarowym lub nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych ze strony zarządzającego obiektem albo osób odpowiedzialnych za stan zabezpieczenia przeciwpo-

żarowego obiektów, komenda straży pożarnych i inspektorzy ochrony przeciwpożarowej obowiązani są występować do właściwych organów z wnioskami o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności przewidzianej ustawą.

§ 11. 1. Kontrola stanu bezpieczeństwa pożarowego, przeprowadzana przez ochotnicze straże pożarne i zespoły kontroli przeciwpożarowej, polega na:

1) ustaleniu występujących w obiekcie niezgodności z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi i zapoznaniu właścicieli, zarządzających i użytkowników obiektów z podstawowymi wymaganiami w tym zakresie,

2) wydawaniu zaleceń dotyczących usunięcia w określonym terminie stwierdzonych niezgodności z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi,

3) prowadzeniu ewidencji kontroli zawierającej wykaz usterek i wydanych w związku z tym zaleceń, których przyjęcie do wiadomości i wykonania podpisuje zarządzający kontrolowanym obiektem,

4) sprawdzeniu — po upływie określonych terminów — czy nieprawidłowości zostały usunięte.

2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się w zespołach co najmniej dwuosobowych.

§ 12. 1. Prezydium gromadzkich rad narodowych na wnioski właściwych terenowo komend straży pożarnych ustalają w zależności od zagrożenia pożarowego:

1) miejscowości, w których ochotnicze straże pożarne obowiązane są do przeprowadzania kontroli,

2) miejscowości, w których powołuje się zespoły kontroli przeciwpożarowej, liczebność zespołów oraz obszar ich działania,

3) terminy kontroli.

2. Prezydium miejskich rad narodowych i rad narodowych osiedli mogą na zasadach określonych w ust. 1 zobowiązać ochotnicze straże pożarne do przeprowadzania kontroli lub powołać zespoły kontroli przeciwpożarowej.

§ 13. 1. Kontrolą przeprowadzaną przez ochotnicze straże pożarne kieruje naczelnik straży. Zespołem kontroli przeciwpożarowej kieruje kierownik zespołu kontroli przeciwpożarowej, wyznaczony przez przewodniczącego gromadzkiej rady narodowej lub sekretarza gromadzkiego, a w miastach i osiedlach — przez przewodniczącego prezydium miejskiej rady narodowej lub rady narodowej osiedla.

2. Komendy straży pożarnych szkolą wyznaczonych do przeprowadzania kontroli członków ochotniczych straży pożarnych i członków zespołów kontroli przeciwpożarowej, jak również zaopatrują ich w materiały niezbędne do przeprowadzenia kontroli oraz sprawują fachowy nadzór nad ich działalnością.

§ 14. W razie stwierdzenia w czasie kontroli sprawdzającej, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, że uchybienia nie zostały usunięte:

1) członkowie ochotniczej straży pożarnej lub zespołu kontroli przeciwpożarowej obowiązani są zawiadomić o tym gromadzkiego naczelnika straży pożarnych,

2) gromadzki naczelnik straży pożarnych składa

wykaz nie wykonanych zaleceń do biura gromadzkiego lub właściwego organu prezydium rady narodowej,

3) biuro gromadzkie lub właściwy organ prezydium rady narodowej wydaje zarządzenie pokontrolne lub podejmuje inne kroki w celu doprowadzenia do usunięcia stwierdzonych uchybień i ukarania winnych nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

§ 15. 1. W razie stwierdzenia w czasie przeprowadzonej kontroli, że w zakładzie pracy nie są przestrzegane przepisy przeciwpożarowe, wewnętrzne organy kontrolne (§ 1 ust. 2) obowiązane są zawiadomić o tym zarządzającego zakładem pracy.

2. Osoby zarządzające zakładem pracy obowiązane są do usunięcia stwierdzonych uchybień w przeciwpożarowym zabezpieczeniu zakładu pracy.

§ 16. Wytyczne w sprawie szczegółowego zakresu, zasad i terminów kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego ustala Komendant Główny Straży Pożarnej.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 czerwca 1962 r. w sprawie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego (Dz. U. Nr 41, poz. 189).

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: w z. *F. Szlachcic*

78

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW KOMUNIKACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 7 lutego 1969 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów wybuchowych na drogach publicznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 27 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 36)

Na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 53, poz. 295) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1965 r. w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów wybuchowych na drogach publicznych (Dz. U. z 1965 r. Nr 22, poz. 139 i Nr 54, poz. 337 oraz z 1967 r. Nr 21, poz. 95) wprowadza się następujące zmiany

1) w § 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ruch pojazdów przewożących materiały wybuchowe na drogach publicznych powinien odbywać się z zachowaniem przepisów rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 27, poz. 183), zwanego w dalszym ciągu „rozporządzeniem w sprawie ruchu na drogach publicznych”, oraz przepisów niniejszego rozporządzenia.”;

2) w § 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kierowca pojazdu samochodowego, przewożącego materiały wybuchowe, powinien posiadać prawo jazdy kategorii D lub E.”;

3) w § 12 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pojazdy samochodowe i przyczepy, użyte do przewozu materiałów wybuchowych, powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia do przewozu materiałów niebezpiecznych określone w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 7 grudnia 1965 r. w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów niebezpiecznych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 54, poz. 337).”;

4) w § 13 ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) trójkąt do ustawiania na drodze przewidziany w § 172 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ruchu na drogach publicznych.”;

5) w § 33 ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ustawienie na drodze w odległości 30—50 m

za pojazdem trójkąta wymienionego w § 13 ust. 1 pkt 7.”;

6) w § 36:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, z tym że w pkt 3 wyrazy „kategorii II” zastępuje się wyrazami „kategorii C”;

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do wykonania prac naukowo-badawczych lub doświadczalnych nad materiałami wybuchowymi w placówkach naukowo-badawczych, posiadających do tego uprawnienia statutowe, można przewozić na warunkach określonych w ust. 1 pkt 1—3 i 5—8 materiały wybuchowe w ilości do 150 kg materiałów miotających lub do 50 kg materiałów kruszących o wrażliwości na uderzenie powyżej 0,5 kGm (według próby Kasta) lub 2 paczki spłonek (2×500 sztuk) albo 1200 sztuk zapalników ostrych w oryginalnym opakowaniu fabrycznym.”;

7) w § 38 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do przewozu materiałów wybuchowych w ilości do 500 kg dopuszcza się do dnia 31 grudnia 1969 r. samochody o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 5,5 t, wyposażone w silnik z zapłonem iskrowym (napędzane paliwami benzynowymi), jeżeli odpowiadają warunkom określonym w § 12 ust. 1 pkt 2—9.”;

8) po § 38 dodaje się nowy § 39 w brzmieniu:

„§ 39. W okresie ustalonym w § 234 rozporządzenia w sprawie ruchu na drogach publicznych, w którym utrzymane są w mocy dawne przepisy dotyczące praw jazdy, kierowca pojazdu samochodowego, przewożącego materiały wybuchowe, może posiadać prawo jazdy kategorii I, a w razie przewożenia małych ilości materiałów wybuchowych na warunkach określonych w § 36 — prawo jazdy kategorii I lub II.”;

9) dotychczasowy § 39 oznacza się jako § 40.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *P. Lewiński*

Minister Spraw Wewnętrznych: w z. *F. Szlachcic*

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 1 marca 1969 r.

w sprawie podstawy wymiaru emerytury lub renty oraz zasiłków dla osób, które były zatrudnione za granicą.*(Dziennik Ustaw z dnia 26 marca 1969 r. Nr 8, poz. 64)*

Na podstawie art. 17 ust. 5 pkt 2 i art. 125 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Podstawę wymiaru emerytury lub renty dla osób, które były zatrudnione za granicą, zwaną dalej „podstawą wymiaru”, stanowi przeciętny zarobek miesięczny — zależnie od wniosku zainteresowanego:

1) albo z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, albo
2) z kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia dowolnie wybranych przez niego z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

2. Do obliczenia podstawy wymiaru stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 r. w sprawie obliczania podstawy wymiaru emerytury lub renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 35, poz. 246), z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Miesiące zatrudnienia za granicą w okresach, o których mowa w § 1 ust. 1, uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru tylko wówczas, jeżeli zatrudnienie za granicą w tych miesiącach uważane jest za zatrudnienie na obszarze Państwa Polskiego w myśl art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) oraz przepisów wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 tej ustawy.

§ 3. Za każdy z miesięcy zatrudnienia za granicą w okresie, o którym mowa w § 1 ust. 1, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się, z wyjątkiem przypadków określonych w §§ 4 i 5, przeciętny miesięczny zarobek osiągnięty z tytułu zatrudnienia w kraju w okresie:

1) ostatnich 6 miesięcy zatrudnienia przed wyjazdem za granicę lub — na wniosek zainteresowanego — pierwszych 6 miesięcy zatrudnienia po powrocie z zagranicy,

2) faktycznego zatrudnienia, jeżeli zatrudnienie to przed wyjazdem za granicę lub po powrocie z zagranicy trwało krócej niż 6 miesięcy.

§ 4. 1. Dla osób zatrudnionych w przedstawicielstwach i misjach polskich za granicą i wynagradzanych według zasad określonych w przepisach o uposażeniu pracowników polskich placówek za granicą do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się za każdy z miesięcy tego zatrudnienia w okresie, o którym mowa w § 1 ust. 1, kwotę ryczałtową odpowiadającą grupie uposażenia, do jakiej pracownik był zaliczony; kwoty te wynoszą:

Dla grupy uposażenia	zł
R1	10.800
R2	9.700

R3	8.900
-A	7.700
B	6.700
C	5.800
D	5.100
E	4.500
F	4.000
G	3.600
H	3.300
I	3.000
K	2.700
L	2.400
M	2.100

2. Kwoty ryczałtowe wymienione w ust. 1 obejmują uposażenie w złotych i w walucie zagranicznej.

§ 5. Dla osób zamieszkałych na obszarze Państwa Polskiego i zatrudnionych w myśl umów międzynarodowych na obszarze Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz wynagradzanych przez tamtejsze zakłady pracy do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się za każdy z miesięcy tego zatrudnienia w okresie, o którym mowa w § 1 ust. 1, zarobki stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, przy czym zarobki w walucie zagranicznej przelicza się na złote według kursu podstawowego z dopłatą.

§ 6. Przepisy rozporządzenia mają odpowiednie zastosowanie przy obliczaniu podstawy wymiaru emerytur lub rent przysługujących również na podstawie:

1) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8),

2) ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19), jeżeli okresy zatrudnienia za granicą uważa się w myśl tej ustawy za pracę górniczą lub za pracę równorzędną z pracą górniczą,

3) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10), jeżeli okresy zatrudnienia za granicą uważa się w myśl tej ustawy za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia na kolei.

§ 7. Dla osób, o których mowa w przepisach §§ 3—5, do obliczenia podstawy wymiaru zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, wypłacanych w kraju, przyjmuje się zarobki lub kwoty ryczałtowe określone w tych przepisach.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepis § 3 stosuje się do wniosków o emeryturę i renty zgłoszonych po dniu 1 kwietnia 1968 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

OBWIESZCZENIE MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 17 stycznia 1969 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym.*(Dziennik Ustaw z dnia 10 lutego 1969 r. Nr 4, poz. 31)**(Wyciąg)*

1. Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 46, poz. 334) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1965 r. Nr 16, poz. 114 oraz z 1968 r. Nr 29, poz. 188 i Nr 46, poz. 334) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 139, art. 140, art. 142—150, art. 153, art. 155 i art. 159 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) w brzmieniu:

„Art. 139. 1. Szkoły wyższe, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podlegały ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), z wyjątkiem szkół wymienionych w art. 140, stają się szkołami wyższymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. W okresie czasu do dnia 30 września 1961 r. łącznie, przekształcenie i zniesienie szkoły wyższej może być dokonane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 140. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Białymstoku, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Bydgoszczy, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Radomiu i Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Warszawie — stają się wyższymi szkołami zawodowymi.

Art. 142. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rada Główna ukonstytuuje się zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 143. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. W ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty i rady wydziałów ukonstytuują się zgodnie z jej przepisami.

Art. 144. 1. Osoby, które według przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień naukowy doktora nauk, zachowują ten stopień i posiadają wszystkie uprawnienia przewidziane w niniejszej ustawie dla osób posiadających stopień naukowy docenta.

2. Osoby, które posiadają stopień naukowy kandydata nauk, uzyskują z mocy prawa stopień naukowy doktora i mogą się ubiegać o uzyskanie stopnia naukowego docenta w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały stopień doktora na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki.

4. Wszczęcie w szkole wyższej przewodu kandydackiego uznaje się za wszczęcie przewodu doktorskiego.

5. Sprawy o nadanie stopnia naukowego kandydata lub doktora nauk skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

6. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są aspirantami naukowymi, dokończą aspirantury na podstawie dotychczasowych przepisów o aspiranturze, z tym że ma ona na celu uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 145. Osoby, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień doktora, a ponadto w okresie mocy obowiązującej tej ustawy uzyskały stopień naukowy kandydata nauk, mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki, bez uzyskania stopnia naukowego docenta. Przy ubieganiu się o stopień naukowy docenta osoby te mogą przedłożyć pracę kandydacką jako rozprawę habilitacyjną.

Art. 146. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

2. Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego, zachowują te tytuły, chociażby w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy nie zajmowały stanowisk samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych. Osoby te mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta. W tym przypadku na stanowisko samodzielnego pracownika nauki, odpowiadające posiadanemu tytułowi naukowemu, powołuje Minister.

Art. 147. 1. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesorów w szkołach wyższych mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

2. W okresie przewidzianym w ust. 1 zastępcy pro-

fesorów mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w niniejszej ustawie dla docentów etatowych w zakresie pełnienia funkcji w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły wyższej; osoby te mogą być członkami senatu, rad wydziałów (oddziałów i studiów) i komisji dyscyplinarnych do spraw studentów oraz pełnić funkcje rzeczników dyscyplinarnych dla tych spraw; zastępca profesora pełniący funkcje kierownika katedry wchodzi do rady wydziału. W innych sprawach stosuje się do zastępców profesorów przepisy ustawy dotyczące wykładowców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 uzyska stopień naukowy docenta, ma prawo do powołania go na stanowisko docenta etatowego w tej samej szkole wyższej.

4. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 nie uzyska stopnia naukowego docenta, może być nadal zatrudniony w szkole wyższej jako wykładowca.

Art. 148. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska.

2. Okresy przewidziane w art. 98 ust. 1 i 2 liczą się dla pomocniczych pracowników nauki wymienionych w ust. 1 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 149. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora biblioteki głównej rektor może powołać w drodze zawarcia umowy o pracę osobę nie posiadającą pełnych kwalifikacji przewidzianych w art. 39 ust. 3.

Art. 150. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki, zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 146 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 153. Przewody kandydackie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w instytutach i innych placówkach naukowych, nie wchodzących w skład szkół wyższych, zostaną dokończone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 155. W sprawach dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy, jeżeli jednak w sprawie zapadło już orzeczenie komisji pierwszej instancji — postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych.

Art. 159. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 2—5, art. 9 i art. 11 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów i prorektorów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowiska dziekanów i prodziekanów pozostają na tych stanowiskach do czasu upływu dwuletniej kadencji.

3. W ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty, rady wydziału i inne organy kolegialne szkół wyższych ukonstytuują się zgodnie z nowymi przepisami o ich składzie.

Art. 3. Pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 88 ust. 2 pkt 1—3 (według numeracji przyjętej w jednolitym tekście ustawy — art. 76 ust. 2 pkt 1—3) przysługują uprawnienia przewidziane w obowiązujących przepisach dla pracowników nauki.

Art. 4. 1. Stosunek służbowy asystentów, starszych asystentów i adiunktów, zawiązany na podstawie przepisów dotychczasowych, trwa aż do upływu okresu, na który nastąpiło mianowanie.

2. Po upływie okresu powołania odnowienie powołania może nastąpić na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Asystentom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odnowiono powołanie na stanowisko po raz pierwszy, można je odnowić jeszcze na jeden okres roczny.

Art. 5. 1. Dyplomy inżyniera, wydane przez polskie szkoły akademickie przed dniem 27 lutego 1948 r., są równorzędne z dyplomami magistra-inżyniera wydawanymi przez szkoły wyższe na podstawie niniejszej ustawy.

2. Szkoły wyższe wydają na żądanie posiadaczy dyplomów, o których mowa w ust. 1, zaświadczenia stwierdzające prawo do tytułu magistra-inżyniera.

Art. 9. Jednostki organizacyjne i organy szkoły wyższej, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy działają na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) art. 2 dekretu z dnia 2 sierpnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 29, poz. 188) w brzmieniu:

„Art. 2. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

4) art. 2, art. 3 i art. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 46, poz. 334) w brzmieniu:

„Art. 2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w szkołach wyższych i w wyższych szkołach zawodowych stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów oraz kierowników jednostek organizacyjnych typu naukowego, dydaktycznego lub naukowo-dydaktycznego — pozostają na swych stanowiskach do czasu obsadzenia tych stanowisk w trybie i na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 3. 1. Wyższe szkoły zawodowe stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy szkołami wyższymi.

2. W terminie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy szkoły, o których mowa w ust. 1, ukonstytuują organy kolegialne zgodnie z przepisami dotyczącymi szkół wyższych w tym zakresie.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:
H. Jabłoński

Załącznik do obwieszczenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 1969 r. (poz. 31).

USTAWA

z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkolnictwie wyższym.

DZIAŁ I.

PRZEPISY OGÓLNE.

Art. 1. 1. Szkoły wyższe aktywnie uczestniczą w budowie socjalizmu w Polsce Ludowej przez:

— kształcenie i wychowywanie inteligencji zawodowej zdolnej aktywnie uczestniczyć w rozwoju gospodarki i kultury narodowej oraz w socjalistycznej przebudowie stosunków społecznych,

— kształcenie i wychowywanie nowych kadr naukowych zdolnych do zapewnienia trwałego postępu nauki polskiej i jej więzi z praktyką społeczną i gospodarczą,

— prowadzenie badań naukowych w ścisłym związku z potrzebami życia i perspektywami rozwoju kraju,

— pielęgnowanie i rozwijanie kultury narodowej oraz współdziałanie w rozwoju postępu technicznego i popularyzacji zdobyczy nauki oraz ich praktycznego zastosowania w gospodarce.

2. Podstawową zasadą w pracy szkoły wyższej jest jedność nauki, dydaktyki i wychowania.

3. Plany i programy nauczania w szkołach wyższych powinny być określane przez wymogi nauki, gospodarki i kultury społeczeństwa socjalistycznego oraz unowocześniane w miarę rozwoju nauki i postępu techniki.

4. Głównymi czynnikami wychowawczego działania szkoły są:

— proces dydaktyczny łączący harmonijnie teorię i praktykę,

— uświadamianie młodzieży w toku nauczania o czekających ją zadaniach obywatelskich i zawodowych,

— włączanie studentów do pracy naukowej,

— praca ideowo-wychowawcza rozwijana wspólnie z organizacjami politycznymi i młodzieżowymi, zmierzająca do wpojenia wychowankom naukowego światopoglądu i socjalistycznej moralności,

— rozwój samorządności studenckiej kształtującej aktywność społeczną studentów oraz umiejętność działania zespołowego i poczucia odpowiedzialności społecznej,

— współpraca ze środowiskiem społecznym, oparta na dorobku naukowym uczelni i ujawniająca się w jego popularyzacji i praktycznych zastosowaniach, we współdziałaniu z towarzystwami naukowymi i zawodowymi oraz w działalności studenckiego ruchu naukowego.

Art. 2. 1. Szkołę wyższą tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, określając równocześnie jej nazwę, siedzibę i kierunek naukowy oraz ogólny zakres działalności.

2. Szkoła wyższa posiada osobowość prawną.

Art. 3. 1. Szkoły wyższe mogą prowadzić studia zawodowe, studia magisterskie, studia doktoranckie, studia podyplomowe i kursy doskonalenia zawodowego oraz inne studia i kursy specjalne.

2. Nauczanie w szkołach wyższych może być prowadzone systemem studiów dziennych, wieczorowych lub zaocznych.

3. Rodzaje studiów prowadzone przez szkołę wyższą określa Minister w drodze rozporządzenia.

Art. 4. 1. Jednostki organizacyjne szkół wyższych, które odpowiadają warunkom określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, mają prawo nadawania stopni naukowych na zasadach określonych w tych przepisach.

2. Szkoły wyższe, których jednostki organizacyjne uprawnione są do nadawania stopni naukowych, mają prawo nadawania tytułu doktora honoris causa.

3. Tytuł doktora honoris causa może być nadawany osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury i gospodarki narodowej, jak również wybitnym zagranicznym uczonym i mężom stanu.

4. Tytuł doktora honoris causa nadaje senat za zgodą Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

Art. 5. 1. Zwierzchni nadzór nad szkołami wyższymi, zwanymi dalej „szkołami”, sprawuje Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

2. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:

1) ustala projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,

2) ustala podstawowe kierunki pracy szkoły, zasady organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej, ramowe plany badań naukowych, plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów,

3) ustala kierunek i zasady polityki kadrowej oraz etaty osobowe szkół,

4) ustala zasady organizacji i finansowania badań naukowych w szkołach i współpracy szkół z innymi instytucjami w tym zakresie,

5) ustala zasady regulujące administracyjną i gospodarczą działalność szkół,

6) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą szkół z zagranicą,

7) wykonuje w stosunku do szkół inne czynności nadzoru określone w ustawie niniejszej oraz w przepisach o urzędzie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

3. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego sam lub przez swoje organy kontroluje działalność szkoły. Minister może żądać od organów szkoły złożenia wyjaśnień w każdej sprawie.

4. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego może zawiesić, uchylić lub zmienić decyzję każdego organu szkoły, naruszającą prawo lub interes społeczny; w razie uchylenia decyzji Minister określa dalszy tryb postępowania.

5. Ilekroć w dalszych przepisach ustawa używa określenia „Minister” bez bliższego oznaczenia, przez określenie to należy rozumieć Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki spra-

wują nadzór odpowiednio nad akademiami medycznymi i wyższymi szkołami wychowania fizycznego.

7. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w stosunku do szkół, nad którymi sprawują nadzór, posiadają uprawnienia i obowiązki nadzorcze, przewidziane w ustawie dla Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, z tym ograniczeniem, że czynności wymienione w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 wykonują w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, a przewidziane w ustawie przepisy wykonawcze wydają wspólnie z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

8. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia poddać szkołę nadzorowi innego ministra lub innego naczelnego organu administracji państwowej, niż to wynika z przepisów ust. 1 i 6; przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 6. 1. Przy Ministrze działa Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana w dalszym ciągu ustawą „Radą Główną”.

2. Rada Główna jest organem doradczym i opiniodawczym Ministra.

3. Minister zasięga opinii Rady Głównej we wszystkich istotnych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego.

4. Udział Rady Głównej w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 7. 1. Przewodniczącym Rady Głównej jest Minister; członkami Rady Głównej są profesorowie zwyczajni, profesorowie nadzwyczajni i docenci, reprezentujący główne kierunki studiów w szkołach.

2. Regulamin uchwalony przez Radę Ministrów określi zakres działania, liczbę członków Rady Głównej i tryb ich powoływania oraz sposób działania Rady Głównej.

DZIAŁ II.

USTRÓJ SZKOŁY.

Rozdział 1.

Jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 8. 1. Ustrój szkoły powinien być dostosowany do nałożonych na nią obowiązków dydaktyczno-wychowawczych i naukowych oraz powiązań z życiem gospodarczym i społecznym kraju.

2. Szkoła może być wielowydziałowa, jednowydziałowa lub bezwyształowa.

3. Wydziały są jednostkami organizacyjnymi pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej, wydziały odpowiadają głównym kierunkom studiów lub grupom pokrewnych specjalności w ramach danego kierunku studiów.

4. Dla pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej w ramach szkoły, wydziałów lub poza nimi mogą być tworzone oddziały, sekcje, instytuty, katedry, zakłady, zespoły badawcze lub dydaktyczne i inne jednostki organizacyjne.

5. Jednostki, o których mowa w ust. 3—4, mogą być tworzone także poza siedzibą szkoły.

6. W ramach wydziału lub poza wydziałami mogą być prowadzone studia i kursy określone w art. 3.

7. Studia i kursy mogą być również organizowane jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycz-

nego. Studia i kursy jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego tworzy i znosi oraz określa ich strukturę organizacyjną i podporządkowanie Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 9. 1. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 8 ust. 3—6, tworzy, przekształca i znosi Minister na wniosek rektora lub z własnej inicjatywy; zarządzenie o utworzeniu jednostki organizacyjnej określa jej szczegółowe zadania, uprawnienia i podporządkowanie.

2. Jednostki organizacyjne szkoły mogą być tworzone:

1) w ramach wydziału lub jako jednostki międzywydziałowe lub pozawydziałowe,

2) jako jednostki międzyuczelniane lub

3) jako jednostki działające w powiązaniu z placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk, instytutami naukowo-badawczymi, zakładami produkcyjnymi lub innymi instytucjami państwowymi albo społecznymi.

3. Utworzenie, przekształcenie lub zniesienie jednostki organizacyjnej określonej w ust. 2 pkt 3 oraz określenie zasad powiązania następuje na podstawie porozumienia zainteresowanych naczelnego organów administracji państwowej i instytucji.

4. Minister może upoważnić rektora do tworzenia, przekształcania i znoszenia określonych jednostek organizacyjnych szkoły.

Art. 10. 1. Szkoła posiada bibliotekę główną, która jest ogólnouczelnianym zakładem o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych i może mieć charakter publicznej biblioteki naukowej.

2. Poza biblioteką główną szkoła może ponadto posiadać inne biblioteki.

3. Nadzór nad działalnością bibliotek, o których mowa w ust. 2, sprawuje dyrektor biblioteki głównej.

Art. 11. Szkoły mogą posiadać wyodrębnione jednostki administracyjne, gospodarcze i usługowe.

Rozdział 2.

Organy szkoły.

Art. 12. 1. Szkołą kieruje rektor przy współudziale prorektorów, dziekanów oraz senatu.

2. Rektor jest przedstawicielem szkoły na zewnątrz.

3. Rektor jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej w szkole.

4. Rektor jest przewodniczącym senatu.

5. Do zakresu działania rektora należy w szczególności:

1) kierowanie procesem nauczania i wychowania młodzieży oraz czuwanie, aby proces ten odbywał się w duchu socjalistycznym, patriotycznym i internacjonalistycznym,

2) zatwierdzanie szczegółowych programów nauczania, planu badań naukowych, programu rozwoju młodej kadry naukowej,

3) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przez jednostki organizacyjne szkoły zadań w zakresie nauczania i wychowania młodzieży oraz rozwoju naukowego szkoły,

4) zapewnianie należytej obsady stanowisk naukowych, dydaktycznych i administracyjnych w szkole,

5) zapewnianie porządku i przestrzegania prawa na terenie szkoły oraz wydawanie w tym celu zarządzeń,

6) sprawowanie nadzoru nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb młodzieży studiującej,

7) zapewnianie realizacji zadań planowych szkoły określonych przez Ministra w ramach narodowego planu gospodarczego,

8) dokonywanie rozdziału środków budżetowych między jednostki organizacyjne szkoły oraz kierowanie administracją i gospodarką szkoły i dysponowanie środkami materialnymi w ramach obowiązujących przepisów i zgodnie z wytycznymi i zarządzeniami Ministra,

9) przeprowadzanie okresowej oceny pracy jednostek organizacyjnych szkoły i zatrudnionej w nich kadry.

6. Rektor może uchylić lub zmienić decyzję każdego podległego mu organu, jeżeli decyzja ta jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny albo nie jest zgodna z podstawowymi zadaniami szkoły.

7. Dla realizacji zadań wymienionych w ust. 5 rektor ma prawo wydawać zarządzenia i instrukcje oraz żądać wyjaśnień od wszystkich pracowników szkoły.

Art. 13. 1. Przy rektorze działa kolegium rektorskie szkoły. Zadaniem kolegium jest udzielanie rektorowi pomocy w bieżącym kierowaniu szkołą.

2. W skład kolegium wchodzi: rektor, prorektorzy, dyrektor administracyjny, sekretarz komitetu uczelnianego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz przewodniczący zakładowej organizacji związkowej.

3. Przy rozpatrywaniu spraw dotyczących młodzieży w posiedzeniach i pracach kolegium rektorskiego uczestniczą przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

Art. 14. 1. Rektora powołuje Minister na czas oznaczony spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Minister może w uzasadnionych przypadkach odwołać rektora przed upływem okresu, na który został on powołany.

Art. 15. 1. Minister po zasięgnięciu opinii rektora może powołać na czas oznaczony jednego lub więcej prorektorów spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Prorektor jest stałym zastępcą i pomocnikiem rektora.

3. W przypadku powołania kilku prorektorów podziału czynności między nimi dokonuje rektor.

4. Przepis art. 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio do prorektora.

Art. 16. 1. Senat jest organem doradczym i opiniodawczym rektora. Senat współdziała zrektorem w organizowaniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej szkoły.

2. Rektor zasięga opinii senatu we wszystkich istotnych sprawach szkoły.

Art. 17. 1. W skład senatu wchodzi: rektor, prorektorzy, dziekani, sekretarz komitetu uczelnianego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, po jednym przedstawicielu każdej rady wydziału, dyrektor biblioteki głównej, dyrektor administracyjny, kierownik studium wojskowego, przewodniczący rady szkoły do spraw młodzieży i przewodniczący stałych

komisji rektorskich wymienionych w niniejszej ustawie oraz przedstawiciele następujących dwóch grup pracowników naukowo-dydaktycznych:

1) wykładowców,

2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. W szkołach bezwydziałowych Minister może określić skład senatu inny niż przewidziany w ust. 1.

3. Za zgodą rektora senat może powołać do swojego składu także kierowników wszystkich lub niektórych międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych.

4. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup w danej szkole.

5. W szkołach jednowydziałowych do senatu zamiast jednego przedstawiciela rady wydziału wchodzi 3 przedstawicieli tej rady oraz jeden lub dwaj przedstawiciele poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych, o których mowa w ust. 1. Liczbę przedstawicieli poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych określa rektor, kierując się przesłankami określonymi w ust. 4.

6. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów i wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych dokonuje się co dwa lata przed końcem roku szkolnego; w miarę potrzeby dokonuje się wyborów uzupełniających do upływu okresu dwuletniego.

7. W posiedzeniach i pracach senatu uczestniczą: przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

8. Za zgodą rektora w posiedzeniach senatu mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły, zwłaszcza jeżeli jest to wskazane ze względu na powiązanie pracy szkoły z życiem gospodarczym i społecznym kraju.

2. W skład rady szkoły do spraw młodzieży wchodzi w 2/3 pracownicy szkoły powołani przez rektora oraz w 1/3 studenci — przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną liczbę członków rady określa oraz przewodniczącego rady powołuje rektor.

Art. 21. 1. W celu zapewnienia lepszej więzi szkoły ze środowiskiem społecznym oraz gospodarką i kulturą regionu Minister w porozumieniu z odpowiednimi instancjami i organizacjami szczebla wojewódzkiego może powołać rady społeczne szkoły spośród działaczy politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturalnych.

2. Minister określa równocześnie zakres i tryb działania rady.

3. Członkowie prezydium rady uczestniczą w posiedzeniach senatu.

Art. 22. 1. Wydziałem szkoły kieruje dziekan przy współdziałaniu prodziekanów oraz rady wydziału. Za zgodą rektora dziekan może dla współdziałania w bieżącym kierowaniu sprawami wydziału powołać kolegium dziekańskie złożone z prodziekanów oraz przedstawiciela organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej. Przy rozpatrywaniu spraw dotyczących młodzieży w posiedzeniach i pracach kolegium dziekańskiego uczestniczą przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Dziekan może powołać

do kolegium kierowników niektórych podstawowych jednostek organizacyjnych wydziału.

6. Dziekan może na poszczególnych latach studiów powoływać rady pedagogiczne. W skład rady pedagogicznej wchodzi pracownicy szkoły i przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną ilość członków rady ustala dziekan.

7. Przepisy art. 12 ust. 6 i 7 oraz art. 19 stosuje się odpowiednio do dziekana.

8. W istotnych sprawach dotyczących warunków bytowych studentów, pracy wychowawczej wydziału, organizacji toku studiów i realizacji programu nauczania na wydziale — dziekan zasięga opinii rady wydziałowej do spraw młodzieży. W skład rady wydziałowej do spraw młodzieży wchodzi w 2/3 pracownicy szkoły powołani przez dziekana oraz w 1/3 studenci — przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną liczbę członków rady określa oraz przewodniczącego rady powołuje dziekan za zgodą rektora.

Art. 23. 1. Dziekana powołuje na czas oznaczony rektor za zgodą Ministra spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Rektor może w uzasadnionych przypadkach odwołać dziekana przed upływem okresu, na który został on powołany; obowiązany jest to uczynić na wniosek Ministra.

Art. 24. 1. Rektor na wniosek dziekana lub po zasięgnięciu jego opinii może powołać na czas oznaczony jednego lub kilku prodziekanów spośród profesorów, docentów lub starszych wykładowców szkoły.

2. Prodziekan jest stałym zastępcą i pomocnikiem dziekana.

3. W przypadku powołania kilku prodziekanów, podziału czynności między nimi dokonuje dziekan.

4. Przepis art. 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio do prodziekana.

Art. 25. 1. Rada wydziału jest organem doradczym i opiniodawczym dziekana. Rada wydziału współdziała z dziekanem w organizowaniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej wydziału.

2. Dziekan zasięga opinii rady wydziału we wszystkich sprawach istotnych dla wydziału.

3. Udział rady wydziału w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określa przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 26. W stosunku do międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych szkoły funkcje rady wydziału spełnia senat, jeżeli jednostki te nie posiadają własnych rad naukowych.

Art. 27. 1. W skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekani, profesorowie i docenci, kierownicy naukowych i dydaktycznych jednostek organizacyjnych wydziału, przedstawiciel organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przewodniczący wydziałowej rady do spraw młodzieży oraz przedstawiciele następujących grup pracowników naukowo-dydaktycznych wydziału:

1) wykładowców,

2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup na danym wydziale.

3. Przepisy art. 17 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

4. W posiedzeniach i pracach rady wydziału uczestniczą przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

5. Jeżeli według planu studiów na wydziale odbywają się zajęcia prowadzone przez katedrę lub inną jednostkę organizacyjną należącą do innego wydziału lub przez pozawydziałową jednostkę organizacyjną szkoły, w posiedzeniach rady wydziału bierze udział z głosem doradczym kierownik tej katedry lub jednostki organizacyjnej albo delegowany przez niego przedstawiciel.

6. Za zgodą dziekana w posiedzeniu rady wydziału mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły.

7. Rada wydziału, w której skład wchodzi więcej niż 15 członków, może za zgodą rektora przekazać załatwianie w jej imieniu określonych spraw zespołom składającym się z osób wybranych spośród członków rady wydziału.

Art. 28. 1. Rektor może powoływać rady oddziałów, sekcji, instytutów i studiów.

2. W międzywydziałowych i pozawydziałowych instytutach i innych jednostkach organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni naukowych rektor powołuje rady naukowe.

3. Skład i zakres działania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa rektor; rektor może przekazać radzie międzywydziałowej lub pozawydziałowej jednostki organizacyjnej wszystkie lub niektóre kompetencje rady wydziału, odnoszące się do tych jednostek.

4. Przepis art. 27 ust. 7 stosuje się odpowiednio do rad określonych w ust. 1 i 2.

5. Zasady powoływania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa Minister.

Art. 29. Uchwały organów kolegialnych szkoły wymagają obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania i zapadają zwykłą większością głosów obecnych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 30. 1. Dyrektorów instytutów, kierowników katedr, dyrektora biblioteki głównej i kierowników innych jednostek organizacyjnych typu naukowo-dydaktycznego szkoły, nie będących wydziałami, powołuje na czas oznaczony rektor; jeżeli jednostka taka wchodzi w skład wydziału, instytutu lub biblioteki głównej, kierownika powołuje rektor po uprzednim zasięgnięciu opinii dziekana lub dyrektora instytutu albo dyrektora biblioteki głównej.

2. Kierownikiem katedry i dyrektorem instytutu może być tylko profesor lub docent, a w przypadkach wyjątkowych uzasadnionych sytuacją kadrową szkoły kierownictwo katedry może być powierzone na czas określony starszemu wykładowcy.

3. Dyrektor biblioteki głównej powinien posiadać kwalifikacje przewidziane dla bibliotekarzy dyplomowanych i stopień naukowy.

4. Przepis art. 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób wymienionych w ust. 1.

5. W wyjątkowych przypadkach na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można powołać osobę, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 3, lecz posiada dostateczne przygotowanie dla wykonywania funkcji dyrektora biblioteki głównej.

6. Przy powoływaniu na funkcje kierowników (dy-

rektorów) niektórych jednostek organizacyjnych rektor może zarządzić przeprowadzenie konkursu określając jego warunki i przebieg.

Art. 31. W sprawach działalności politycznej i ideowo-wychowawczej organy szkoły współdziałają z organizacjami uczelnianymi Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Art. 32. Minister określa czas trwania kadencji rektora i dziekana.

Rozdział 3.

Administracja i gospodarka w szkole.

Art. 33. 1. Rektor kieruje administracją i gospodarką szkoły przy pomocy dyrektora administracyjnego, odpowiedzialnego przed rektorem za powierzony mu zakres działania.

2. Dyrektor administracyjny kieruje jednostkami administracyjnymi, gospodarczymi i usługowymi szkoły w zakresie i w sposób ustalony przez rektora w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 37.

3. Kwestor jest kierownikiem działu finansowo-księgowego szkoły i pełni funkcje głównego księgowego.

4. Dyrektora administracyjnego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora, a kwestora — rektor za zgodą Ministra.

DZIAŁ III.

STUDIA I STUDENCI.

Rozdział 1.

Studia.

Art. 39. 1. Do odbywania studiów w szkole w charakterze studenta może być dopuszczona jedynie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego.

2. Kandydat na studia w szkole wyższej powinien wykazywać się właściwą postawą moralną i obywatelską.

3. Dopuszczenie do studiów w charakterze studenta może być uzależnione od odbycia praktyki zawodowej lub określonego stażu pracy i złożenia egzaminu wstępnego.

4. Minister może w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie zezwolić na dopuszczenie do studiów osoby, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 1, lecz wykazuje dostateczny stopień przygotowania do studiów wyższych.

5. Minister określa szczegółowe warunki i tryb przyjęć na studia w szkole wyższej.

6. Minister ustala w ramach narodowych planów gospodarczych, po zasięgnięciu opinii organów szkoły, liczbę studentów przyjmowanych w danym roku szkolnym na poszczególne kierunki studiów w poszczególnych szkołach.

Art. 40. Przyjęcie w poczet studentów szkoły następuje z chwilą immatrykulacji i po złożeniu na ręce rektora lub dziekana ślubowania, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 41. W uzasadnionym przypadku student może przejść na studia do innej szkoły za zgodą rektorów obydwóch szkół.

Art. 42. Osoba, która posiada świadectwo dojrzałości lub równorzędne, lecz nie ma możliwości odbywania studiów według obowiązującego regulaminu, może być przyjęta za zgodą rektora na studia w charakterze eksterna. Przepis art. 39 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 43. Osoba, która ukończyła studia w szkole wyższej lub odpowiada innym warunkom niezbędnym dla uzyskania stopnia naukowego doktora, określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, może być przyjęta na studia doktoranckie, których celem jest uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 44. 1. Zasady przyjmowania na studia dyplomowe i kursy doskonalenia zawodowego, studia i kursy specjalne oraz na inne studia i kursy, jak również prawa i obowiązki osób uczęszczających na te studia i kursy — określa Minister.

2. Zasady odbywania studiów doktoranckich określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 45. Przepisy dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do osób uczęszczających na studia i kursy, o których mowa w art. 44, o ile przepisy ustawy lub przepisy wykonawcze nie stanowią inaczej.

Art. 46. 1. Szkoły wydają absolwentom studiów magisterskich dyplomy ukończenia studiów wyższych stwierdzające uzyskanie tytułu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub innego równorzędnego tytułu ustalonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Szkoły wydają absolwentom studiów zawodowych, prowadzonych w tych szkołach, dyplomy ukończenia wyższych studiów zawodowych; z otrzymaniem dyplomów może być połączone uzyskanie tytułów zawodowych, które może określić Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

3. Absolwentom studiów i kursów innych niż wymienione w ust. 1 i 2 szkoły wydają świadectwa o ukończeniu tych studiów i kursów.

4. Minister ustala bliższe określenie tytułów, o których mowa w ust. 1 i 2, w zależności od kierunku ukończonych studiów.

Art. 47. 1. Absolwenci studiów zawodowych, odbywanych w szkołach wyższych, lub studiów równorzędnych mogą być przyjmowani na studia w szkołach wyższych w celu uzyskania dyplomu magistra, magistra-inżyniera lub innego dyplomu równorzędnego.

2. Zasady przyjmowania absolwentów studiów, o których mowa w ust. 1, określa Minister.

Art. 51. W okresie trwania zajęć szkolnych student bez zgody dziekana nie może przyjąć stałej pracy zarobkowej. Przepis ten nie dotyczy studentów studiów dla pracujących oraz innych studiów i kursów określonych przez Ministra.

Art. 56. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

1) ulgi, jakie obowiązane są świadczyć zakłady pracy zatrudnionym w nich osobom, odbywającym jednocześnie studia w szkołach,

2) obowiązki zakładów pracy w zakresie przyjmowania studentów na praktyki, objęte planem studiów, jak również na praktyki określone w art. 39 ust. 3, warunki odbywania tych praktyk oraz obowiązki zakładów pracy i szkół w stosunku do studentów odbywających praktyki.

DZIAŁ IV.

PRACOWNICY NAUKOWO-DYDAKTYCZNI I INNI PRACOWNICY SZKOŁY.

Rozdział 1.

Stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 76. 1. Osoby zatrudnione w szkole w zakresie nauczania i pracy naukowo-badawczej lub nauczania są pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

2. Stanowiskami pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole są stanowiska:

- 1) a) profesora zwyczajnego,
- b) profesora nadzwyczajnego,
- c) docenta;
- 2) a) starszego wykładowcy,
- b) wykładowcy;
- 3) a) adiunkta,
- b) starszego asystenta,
- c) asystenta;
- 4) a) bibliotekarza dyplomowanego,
- b) dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej;
- 5) a) lektora (nauczyciela języków),
- b) nauczyciela przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych,
- c) nauczyciela wychowania fizycznego.

3. Minister może utworzyć także inne stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych w grupach stanowisk wymienionych w ust. 2 pkt 2—5.

4. Dla wykonywania przez szkołę lub jednostkę organizacyjną określoną w art. 8 i 9 zadań w zakresie pracy naukowo-badawczej — Minister może utworzyć także przewidziane w przepisach o Polskiej Akademii Nauk i o instytutach naukowo-badawczych stanowiska pracowników naukowo-badawczych i określić ich udział w organach kolejalnych szkoły. Do osób zatrudnionych na tych stanowiskach stosuje się odpowiednio powołane przepisy, dotyczące kwalifikacji, warunków zatrudnienia oraz praw i obowiązków pracowników naukowo-badawczych.

5. Ilekroć w przepisach ustawy mowa jest o wykładowcy bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć również starszego wykładowcę.

Art. 77. Na stanowisko pracownika naukowo-dydaktycznego można powołać osobę, która posiada:

1) kwalifikacje ideowe i moralne niezbędne do wykonywania funkcji nauczyciela i wychowawcy młodzieży w duchu socjalistycznych zasad współżycia w społeczeństwie,

2) określone w ustawie kwalifikacje naukowe, dydaktyczne lub zawodowe.

Art. 78. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powołuje się osobę, która posiada tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej oraz wykazała zdolność do

kształcenia i wychowywania studentów i młodej kadry naukowej.

Art. 79. 1. Na stanowisko docenta można powołać osobę, która posiada co najmniej stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiedni dorobek naukowy lub zawodowy, osiągnięty po uzyskaniu tego stopnia, i która wykazała się przygotowaniem do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły można na stanowisko docenta powołać osobę, która, nie mając stopnia naukowego określonego w ust. 1 i stażu pracy na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowo-badawczego, posiada jednak osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji docenta.

3. Stopień naukowy doktora habilitowanego świadczy o posiadaniu dorobku naukowego wymaganego do zajęcia stanowiska docenta.

Art. 80. 1. Na stanowisko wykładowcy można powołać osobę, która posiada co najmniej dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i osiągnęła poważne wyniki w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub zawodowej i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły na stanowisko wykładowcy można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych odbywanych w szkołach wyższych lub studiów równorzędnych i kwalifikacje oraz osiągnięcia w pracy dydaktycznej lub zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji wykładowcy.

3. Minister określa szczegółowe kwalifikacje, jakie powinni posiadać wykładowcy.

Art. 81. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się uzdolnieniami i zamiłowaniem do pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowej.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Minister określa szczegółowe warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na adiunktów, starszych asystentów, asystentów, oraz warunki ich powoływania, zwalniania i awansowania, a także może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.

4. Łączny okres zatrudnienia na stanowiskach asystenta i starszego asystenta nie może przekraczać ośmiu lat.

5. W uzasadnionych przypadkach dla poszczególnych dziedzin lub kierunków studiów Minister może określić niższy łączny okres zatrudnienia niż wymieniony w ust. 4.

Art. 82. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom ma-

gistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski.

3. Przepis art. 80 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich.

Art. 83. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Przepis art. 80 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 84. 1. Lektorzy prowadzą naukę języków.

2. Na stanowisko lektora można powołać osobę posiadającą dyplom ukończenia studiów wyższych, odpowiednią praktykę dydaktyczną i znajomość danego języka.

3. Minister określa zakres niezbędnych kwalifikacji lektorów.

Art. 85. 1. Nauczyciele wychowania fizycznego oraz nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych prowadzą w szkole zajęcia dydaktyczne w zakresie tych przedmiotów.

2. Minister określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na stanowiska określone w ust. 1.

Art. 86. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły można pełnienie obowiązków związanych ze stanowiskiem docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powierzyć na określony czas jako docentowi kontraktowemu lub profesorowi kontraktowemu osobie, która nie mając stopnia naukowego doktora lub tytułów naukowych określonych w art. 78, posiada jednak wystarczające osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia tych obowiązków.

2. W zakresie pracy naukowej i dydaktycznej, uczestniczenia w organach kolegialnych szkoły oraz zajmowania stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych szkoły wymienionych w art. 8 i 9 docent kontraktowy lub profesor kontraktowy posiada uprawnienia i obowiązki docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego z wyjątkiem przypadków, gdy przepisy szczególne uzależniają udział w pracach tych organów od posiadania odpowiedniego stopnia naukowego bądź tytułu naukowego.

Art. 87. 1. Powołanie na stanowiska profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, docenta następuje w drodze mianowania.

2. Powołanie profesora kontraktowego, docenta kontraktowego, starszego asystenta i asystenta następuje na podstawie umowy o pracę.

3. Powołanie na stanowiska określone w art. 76 ust. 2 pkt 2 i 3 lit. a), 4 i 5 oraz ust. 3 następuje

bądź w drodze mianowania, bądź na podstawie umowy o pracę.

4. Pracownik zatrudniony na podstawie mianowania w innej szkole, Polskiej Akademii Nauk, instytucie naukowo-badawczym lub w innej placówce naukowej może być zatrudniony na stanowisku naukowo-dydaktycznym w szkole jedynie na podstawie umowy o pracę.

Art. 88. 1. Na stanowiska profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego i docenta powołuje Minister na wniosek rektora zaopiniowany przez radę wydziału (radę naukową) i senat lub z własnej inicjatywy.

2. W przypadku powoływania z własnej inicjatywy na stanowisko docenta kandydata, który nie posiada stopnia naukowego doktora habilitowanego, Minister zasięga opinii Rady Głównej.

Art. 89. Na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych, wymienione w art. 76 ust. 2 pkt 2—5 oraz ust. 3, powołuje rektor na wniosek dziekana (kierownika jednostki naukowej lub dydaktycznej szkoły) zaopiniowany przez radę wydziału; powołanie w drodze mianowania na stanowiska określone w art. 76 ust. 2 pkt 2, 3 lit. a), pkt 4 i 5 oraz ust. 3 wymaga zgody Ministra.

Art. 90. 1. Stosunek służbowy osoby powołanej w drodze mianowania zawiązuje się z chwilą doręczenia jej pisma nominacyjnego.

2. Warunki zawierania umów o pracę z pracownikami naukowo-dydaktycznymi określa Minister.

Art. 91. Przy pierwszym powołaniu na stanowisko naukowo-dydaktyczne w szkole osoba powołana składa ślubowanie, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 92. 1. Prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych prac dydaktyczno-organizacyjnych i naukowych może być również powierzone w drodze umowy zlecenia; umowę zawiera rektor na wniosek dziekana.

2. Warunki udzielania zleceń na prowadzenie zajęć określonych w ust. 1 określa Minister.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 93. 1. Do podstawowych obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego należy:

1) kształcenie i wychowywanie młodzieży studiującej na ideowych i światłych obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oddanych sprawie socjalizmu,

2) współudział w pracach organizacyjnych, związanych z wychowaniem, dydaktyką i badaniami naukowymi,

3) pełnienie funkcji na stanowiskach w administracji dydaktyczno-naukowej, w komisjach dyscyplinarnych i innych organach szkoły,

4) ścisłe przestrzeganie przepisów i zarządzeń dotyczących szkolnictwa wyższego,

5) realizowanie w zakresie zajęć dydaktycznych planów i programów nauczania.

2. Ponadto do podstawowych obowiązków profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów, adiunktów, starszych asystentów i asystentów należy:

1) systematyczne prowadzenie pracy naukowej dla rozwoju wiedzy, gospodarki i kultury narodowej,

2) praca nad upowszechnieniem nauki.

3. Do szczególnych zadań profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego i docenta należy kształcenie młodej kadry naukowej.

Art. 94. Pracownik naukowo-dydaktyczny powiniεν w szczególności:

1) dbać o godność pracownika naukowo-dydaktycznego i w kaźdej sprawie zajmować postawę odpowiedzialną roli nauczyciela i wychowawcy młodzieży w szkole socjalistycznej,

2) unikać w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby obniżyć powagę nauki i zaszkodzić dobremu imieniu szkoły,

3) podnosić własne kwalifikacje naukowe i pedagogiczne.

Art. 95. 1. Wymiar zajęć obowiązkowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Minister.

2. Minister może na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora obniżyć pracownikowi naukowo-dydaktycznemu wymiar zajęć obowiązkowych na czas określony lub aż do odwołania ze względu na stan zdrowia, wykonywanie ważnej pracy naukowej, zajmowanie stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły lub ze względu na inne szczególne warunki pracy.

Art. 96. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny może poza swoimi zajęciami obowiązkowymi w szkole wykonywać inne stałe zajęcia zarobkowe w rozmiarze ustalonym przez Ministra jedynie za zezwoleniem, którego udziela:

1) profesorowi zwyczajnemu, profesorowi nadzwyczajnemu i docentowi — Minister po zasięgnięciu opinii rektora,

2) pozostałym pracownikom naukowo-dydaktycznym — rektor po zasięgnięciu opinii dziekana.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny może przyjąć płatne zlecenie na prace naukowe i dydaktyczne tylko wówczas, gdy nie wchodzą one w zakres jego obowiązków jako pracownika szkoły.

Art. 97. 1. Na prośbę lub za zgodą pracownika naukowo-dydaktycznego można go przenieść do innej szkoły.

2. O przeniesieniu decyduje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał.

3. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta może nastąpić po zasięgnięciu opinii rektorów obydwóch szkół, pozostałych zaś pracowników naukowo-dydaktycznych — po zasięgnięciu opinii dziekanów.

4. W razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole, zniesienia lub przekształcenia szkoły albo też przeprowadzenia w szkole innych istotnych zmian organizacyjnych lub osobowych Minister może zarządzić przeniesienie mianowanego pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie wyraził na to zgody. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta następuje po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

5. W trybie przewidzianym w ust. 4 można przenieść pracownika jedynie na stanowisko umożliwiające właściwe wykorzystanie jego kwalifikacji i nie niższe od stanowiska poprzednio zajmowanego.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio przy

przeniesieniu pracownika naukowo-dydaktycznego do instytutu naukowo-badawczego lub innej placówki naukowej — chociażby nie należały one do tego samego resortu.

Art. 98. 1. Adiunkci, starsi asystenci i asystenci wykonują pracę naukową i dydaktyczną pod kierownictwem profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta.

2. Komisja do spraw rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej przeprowadza ocenę pracy starszych asystentów i asystentów, zwłaszcza w zakresie umiejętności dydaktycznych, wychowawczych i podnoszenia kwalifikacji naukowych.

Art. 99. Pracownik naukowo-dydaktyczny otrzymuje uposażenie, którego wysokość i zasady wypłaty określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 100. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 101. Pracownik naukowo-dydaktyczny może być na swój wniosek lub na wniosek rektora zwolniony od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych dla prowadzenia pracy naukowej. Zwolnienia na okres nie przekraczający jednego semestru udziela rektor, na czas dłuższy — Minister.

Art. 102. Profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny i docent, który ukończył 65 lat życia, może być na swój wniosek lub na wniosek rektora albo też po zasięgnięciu opinii rektora zwolniony przez Ministra od obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Art. 103. Zakres pomocy leczniczej dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Rada Ministrów.

Art. 104. Pracownik naukowo-dydaktyczny oraz członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, określonego w odrębnych przepisach.

Art. 105. 1. Pracownika naukowo-dydaktycznego, którego powołano w drodze mianowania, zwalnia się z zajmowanego stanowiska:

1) na jego prośbę,

2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej i dydaktycznej,

3) z końcem roku szkolnego, w którym pracownik naukowo-dydaktyczny kończy 70 lat życia,

4) w razie stwierdzenia nieprzydatności do pracy naukowo-dydaktycznej w szkole.

2. Pracownika naukowo-dydaktycznego można zwolnić z zajmowanego stanowiska w przypadku zniesienia lub przekształcenia szkoły albo też przeprowadzenia w szkole innych istotnych zmian organizacyjnych. W tym przypadku pracownikowi należy zaproponować pracę zgodną z jego kwalifikacjami.

3. Zwolnienie pracownika naukowo-dydaktycznego z zajmowanego stanowiska na jego prośbę powinno nastąpić nie później niż z chwilą zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

4. Na wniosek rektora zgłoszony za zgodą profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta Minister może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z profesorem zwyczajnym, profesorem nadzwyczajnym lub docentem, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

5. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie choroby, o której mowa w ust. 1 pkt 2, określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

6. Zwolnienia ze stanowiska dokonuje organ uprawniony do powoływania na to stanowisko.

7. Wniosek w sprawie zwolnienia pracownika naukowo-dydaktycznego z zajmowanego stanowiska z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 4 i ust. 2 rektor kieruje do Ministra, który zasięga w tej sprawie opinii Komisji Kwalifikacyjnej. Tryb i zasady działania oraz skład Komisji Kwalifikacyjnej określa Minister w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

8. W przypadkach wyjątkowych Minister może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, którego działalność naukowa lub dydaktyczna albo oddziaływanie wychowawcze pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami szkoły lub obowiązkami pracownika naukowo-dydaktycznego; zwolnienie profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów.

9. Stosunek służbowy pracownika naukowo-dydaktycznego rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia lub wydalenia ze służby,

2) pozbawienia tytułu naukowego,

3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.

Rozwiązanie stosunku służbowego stwierdza rektor.

10. Minister może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie zastosował się do zarządzenia o przeniesieniu na inne stanowisko w trybie określonym w art. 97 ust. 4 i 6.

11. Rozwiązanie stosunku służbowego z pracownikiem naukowo-dydaktycznym w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3, ust. 2 lub ust. 10 następuje na koniec roku szkolnego po uprzednim wypowiedzeniu, którego okres powinien wynosić trzy miesiące kalendarzowe, a w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 4 po upływie trzech miesięcy kalendarzowych, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym wydano prawomocne orzeczenie lub decyzję (ust. 5 i ust. 7).

12. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z pracownikiem naukowo-dydaktycznym następuje na koniec roku szkolnego za co najmniej sześciomiesięcznym wypowiedzeniem; przepisy ust. 8, ust. 9 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 106. Do pracowników naukowo-dydaktycznych mianowanych i kontraktowych szkoły stosuje się odpowiednio przepisy art. 114 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6).

Art. 107. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach na jej podstawie wydanych do stosunku służbowego pracowników naukowo-dydaktycznych stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

Rozdział 3.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 108. Pracownicy naukowo-dydaktyczni powołani w drodze mianowania podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków i uchybienie godności pracownika naukowo-dydaktycznego.

Art. 109. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie,

2) nagana,

3) nagana z pozbawieniem na czas od jednego roku do lat trzech prawa zajmowania stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły, pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej lub rzecznika dyscyplinarnego,

4) dyscyplinarne zwolnienie ze służby,

5) wydalenie ze służby.

Art. 110. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

— komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych,

— Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych.

2. Komisję dyscyplinarną dla pracowników naukowo-dydaktycznych tworzy się w każdej szkole; komisję powołuje rektor spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów, wykładowców i adiunktów.

3. Wyższą Komisję Dyscyplinarną dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych tworzy się przy Ministrze; Komisję powołuje Minister; członkiem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent.

Art. 111. Komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 112. Postępowanie dyscyplinarne wszczynają komisja.

Art. 113. 1. Rzeczników dyscyplinarnych przy komisji dyscyplinarnej dla pracowników naukowo-dydaktycznych szkoły powołuje rektor, a rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — Minister; rzecznikiem dyscyplinarnym może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent, a także wykładowca.

2. Rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub Ministra.

Art. 114. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 115. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 116. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia

czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również wymierzenia kary.

Art. 117. 1. Rektor może zawiesić w czynnościach pracownika naukowo-dydaktycznego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie pracownika od wykonywania obowiązków w szkole. W sprawach niecierpiących zwłoki rektor może zawiesić pracownika naukowo-dydaktycznego, choćby postępowanie dyscyplinarne nie było jeszcze wszczęte.

2. Rektor zawiesza w czynnościach służbowych pracownika naukowo-dydaktycznego, którego w związku z postępowaniem karnym pozbawiono wolności.

3. Uprawnienia określone w ust. 1 i 2 służą również Ministrowi.

Art. 118. Za mniejsze uchybienie obowiązkowi rektor lub dziekan może wymierzyć pracownikowi nau-

kowo-dydaktycznemu, z pominięciem postępowania dyscyplinarnego, karę porządkową wytknięcia.

Art. 119. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład i właściwość komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru lub powoływania, zasady wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Rozdział 4.

Inni pracownicy szkół.

Art. 120. 1. Dla wykonywania zadań związanych z pracą dydaktyczną i naukową mogą być zatrudniani pracownicy służby bibliotecznej, pracownicy inżynieryjni, techniczni i równorzędni, organizacyjno-ekonomiczni, administracyjni, robotnicy i inni.

2. Pracowników wymienionych w ust. 1 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę; umowy o pracę zawiera rektor na wniosek dziekana, dyrektora biblioteki głównej lub dyrektora administracyjnego.

3. Przepis art. 107 stosuje się odpowiednio.

Art. 121. Tabelę stanowisk dla pracowników określonych w art. 120 i kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk oraz wysokość związanego ze stanowiskiem uposażenia określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 10 marca 1969 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej.

(Monitor Polski z dnia 31 marca 1969 r. Nr 13, poz. 106)

1. Na podstawie § 2 uchwały nr 346 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1968 r. zmieniającej uchwałę w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 53, poz. 366) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski z 1961 r. Nr 69, poz. 296 i Nr 85, poz. 363, z 1963 r. Nr 47, poz. 230 i z 1968 r. Nr 53, poz. 366), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje:

1) § 35 i § 36 uchwały nr 314 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1961 r. w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 69, poz. 296) w brzmieniu:

„§ 35. Traci moc rozdział III decyzji Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 1 marca 1960 r. (sprawy specjalizacji, kooperacji i normalizacji).

§ 36. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) § 17 uchwały nr 185 Rady Ministrów z dnia 28 maja 1963 r. w sprawie cen zbytu artykułów nabywanych na podstawie zawartych pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej umów w ramach kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 47, poz. 230) w brzmieniu:

„§ 17. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) § 3 uchwały nr 346 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1968 r. zmieniającej uchwałę w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej (Monitor Polski Nr 53, poz. 366) w brzmieniu:

„§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Przewodniczący
Komisji Planowania przy Radzie Ministrów:
J. Kulesza

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 10 marca 1969 r. (poz. 106).

UCHWAŁA Nr 314 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 sierpnia 1961 r.

w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej.

W celu dalszego usprawnienia kooperacji przemysłowej Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Kooperacja przemysłowa, stanowiąca część składową zaopatrzenia materiałowo-technicznego, obejmuje — na podstawie umów kooperacyjnych między dwoma lub więcej przedsiębiorstwami produkcyjnymi — dostawy zespołów, podzespołów, półfabrykatów i części wytwarzanych u dostawców na specjalne zamówienie odbiorcy, potrzebnych do produkcji określonego gotowego wyrobu (finalnego). Produkcja w ramach kooperacji posiada charakter wyraźnie adresowy i jest wykonywana na podstawie konkretnego zamówienia (umowy) z przeznaczeniem do dalszej produkcji określonego wyrobu finalnego u odbiorcy.

2. Ilekroć w uchwale niniejszej jest mowa:

1) o „umowie kooperacyjnej” — oznacza to umowę dostawy lub o dzieło, w której wykonaniu dostawca wytwarza i dostarcza odbiorcy potrzebne do wyprodukowania określonego w umowie wyrobu zespoły, półfabrykaty i części albo świadczy usługi przemysłowe;

2) o „elementach kooperacyjnych” — oznacza to takie zespoły, podzespoły, półfabrykaty, części i usługi przemysłowe, które nie są wytwarzane lub świadczone dla nieokreślonego z góry (anonimowego) odbiorcy; w uzasadnionych i ściśle określonych w umowie przypadkach zespoły, podzespoły, półfabrykaty i części produkowane dla anonimowego odbiorcy również mogą być dostarczane na podstawie umów kooperacyjnych;

3) o „wyrobach finalnych” — oznacza to wymienione w umowie kooperacyjnej wyroby, do których wytworzenia służyć mają elementy kooperacyjne;

4) o „dostawcy” — oznacza to przedsiębiorstwo lub osobę, która na podstawie umowy kooperacyjnej dostarcza „elementy kooperacyjne”;

5) o „odbiorcy” — oznacza to przedsiębiorstwo, dla którego „elementy kooperacyjne” są przeznaczone;

6) o „jednostkach nadrzędnych” — oznacza to jednostki bezpośrednio nadzorujące dostawców lub odbiorców (zjednoczenia, związki spółdzielni);

7) o „zjednoczeniach wiodących” — oznacza to zjednoczenie przemysłu kluczowego (budownictwa) lub inną jednostkę organizacyjną wyznaczoną zarządzeniem właściwego ministra do wykonywania funkcji koordynacji ogólnobranżowej, stosownie do przepisów uchwały nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej (Monitor Polski Nr 33, poz. 178);

8) o „przedsiębiorstwach prowadzących” — oznacza to przedsiębiorstwa prowadzące lub patronackie, wyznaczone w trybie określonym w uchwale nr 388 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1960 r. o przed-

siębiorstwach prowadzących (Monitor Polski Nr 94, poz. 417).

3. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio również do umów o dzieło, na podstawie których przedsiębiorstwo zobowiązuje się wykonać w stosunku do przedmiotów dostarczonych przez zamawiającego określone w umowie operacje technologiczne (usługa przemysłowa).

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego powinny organizować współpracę kooperacyjną z przedsiębiorstwami państwowego przemysłu kluczowego i terenowego. Przedsiębiorstwa przemysłu państwowego mogą organizować w uzasadnionych przypadkach współpracę kooperacyjną również ze spółdzielczością pracy i — za zgodą właściwego ministra — z rzemiosłem, w szczególności gdy wymaga tego interes eksportu lub istnieje konieczność ograniczenia importu z kierunków określonych przez właściwą centralę handlu zagranicznego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw przemysłu terenowego i wojewódzkich rad narodowych.

3. W przypadkach ekonomicznie i technicznie uzasadnionych odbiorcy mogą zorganizować sobie dostawy tych samych lub podobnych elementów od dwu lub większej liczby dostawców. Dotyczy to w szczególności elementów drobnych i stanowiących mały udział w wartości wyrobu finalnego.

4. W przypadkach uzasadnionych międzynarodowym podziałem pracy należy szeroko korzystać z dostaw elementów kooperacyjnych z krajów należących do Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Import elementów kooperacyjnych powinien następować wtedy, gdy produkcja kraju eksportera jest odpowiedniej jakości i mogą być zapewnione dostawy terminowe.

II. Rozwój bazy kooperacyjnej.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwa, które wykonują i dostarczają elementy kooperacyjne niezbędne do produkcji w innych przedsiębiorstwach, stanowią bazę kooperacyjną przemysłu.

2. Rozbudowa bazy kooperacyjnej kraju stanowi integralną część rocznych i wieloletnich planów rozwoju gospodarczego i poszczególnych branż. W planach należy zapewnić specjalizację przedsiębiorstw w zakresie produkcji elementów kooperacyjnych (szczególnie o znaczeniu międzybranżowym).

3. Przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej właściwe jednostki organizacyjne powinny uwzględniać możliwości wykorzystania źródeł dostaw, o których mowa w § 2 ust. 1 i 4.

4. W celu lepszego wykorzystania istniejącej bazy kooperacyjnej należy intensyfikować prace w przemyśle nad normalizacją i unifikacją elementów kooperacyjnych.

5. Dla zapewnienia prawidłowego rozwoju pro-

dukcji finalnej należy w miarę potrzeby tworzyć rezerwy mocy do produkcji elementów kooperacyjnych.

6. Przy opracowywaniu i analizie wykonania planów Komisja Planowania przy Radzie Ministrów, ministrowie i dyrektorzy zjednoczeń zwrócą szczególną uwagę na wykonanie przepisów niniejszego paragrafu, a zwłaszcza na prawidłowy rozwój przedsiębiorstw kooperujących, zapewniający dostawy elementów kooperacyjnych.

III. Zasady i tryb zawierania umów kooperacyjnych.

§ 4. 1. Obowiązek zapewnienia sobie dostaw elementów kooperacyjnych w zakresie niezbędnym ze względów ekonomicznych i technicznych ciąży na przedsiębiorstwie (odbiorcy) wytwarzającym wyroby finalne.

2. Za zaspokojenie potrzeb i sprawne zorganizowanie dostaw elementów kooperacyjnych zużywanych przez większą liczbę odbiorców odpowiada przedsiębiorstwo będące wyłącznym producentem bądź nadzorujące je zjednoczenie branżowe, bądź — o ile zawarto porozumienie branżowe — zjednoczenie wiodące, bądź też odpowiednie przedsiębiorstwo prowadzące (patronackie).

3. Za sprawne zorganizowanie dostaw w zakresie elementów kooperacyjnych używanych wyłącznie przez ograniczoną liczbę przedsiębiorstw odpowiadają przedsiębiorstwa — odbiorcy bądź w wyjątkowych wypadkach jednostki nadrzędne, o ile podjęły się lub zostały zobowiązane do organizowania dostaw dla podporządkowanych przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego i terenowego będące odbiorcami elementów kooperacyjnych zawierają umowy dostawy lub umowy o dzieło w ramach kooperacji z przedsiębiorstwami dostarczającymi elementy kooperacyjne.

2. Odbiorcy przy wyborze dostawcy powinni kierować się przepisami § 2, a ponadto następującymi przesłankami:

— specjalizacją dostawcy i wynikającą stąd odpowiednią jakością i tanią produkcją wyrobów oraz terminowością dostaw,

— pewnością co do trwałości powiązań kooperacyjnych,

— bliskością położenia zakładu dostawcy.

3. W razie istnienia więcej niż jednego dostawcy spełniającego warunki określone w ust. 2 wybrać należy dostawcę podporządkowanego tej samej jednostce nadrzędnej bądź objętego tym samym porozumieniem branżowym, w którym uczestniczy odbiorca, zgodnie z przepisem § 13.

§ 6. 1. Podstawą powiązań kooperacyjnych są bezpośrednie umowy między zainteresowanymi przedsiębiorstwami.

2. Powiązania długotrwałe w kooperacji powinny opierać się na umowach wieloletnich; w umowie należy w szczególności określić:

1) przedmiot umowy,

2) ilości elementów kooperacyjnych, jakie powinny być dostarczone w poszczególnych latach, oraz ilości i terminy, w jakich poszczególne partie elementów kooperacyjnych dostarczone będą w roku, w którym umowa została zawarta,

3) kary umowne za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy,

4) tryb, w jakim mogą być wprowadzane do umowy zmiany lub uzupełnienia.

Jeżeli w umowie wieloletniej inaczej nie ustalono, odbiorca powinien w każdym roku do dnia 30 kwietnia zawiadomić dostawcę, w jakich ilościach i terminach poszczególne partie elementów kooperacyjnych dostarczane być powinny w następnym roku kalendarzowym i ewentualnie wysunąć propozycję co do zmian lub uzupełnień umowy, potrzebnych w związku z postępem technicznym lub z innych powodów. Uzgodnienie ewentualnych rozbieżności powinno być dokonane nie później niż do dnia 30 czerwca każdego roku poprzedzającego rok, w którym realizowane będą dostawy.

3. Jeżeli szczególne warunki produkcji oraz przewozu tego wymagają, strony mogą w umowach zamiast ścisłych dat dostarczania poszczególnych partii elementów kooperacyjnych ustalić okresy, w jakich zostaną dostarczone; niedopuszczalne jest ustalanie okresów dłuższych niż miesięczne.

4. Odbiorcy i dostawcy mają obowiązek zawierania umów wieloletnich stosownie do przepisu ust. 2, w szczególności zaś gdy:

1) przedmiotem dostawy są elementy (usługi) kooperacyjne niezbędne dla produkcji eksportowej, których dostawy powinny być objęte umowami wieloletnimi, zgodnie z przepisami uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1968 r. w sprawie zasad zawierania umów wieloletnich na dostawy eksportowe pomiędzy przedsiębiorstwami i zjednoczeniami przemysłowymi a przedsiębiorstwami handlu zagranicznego,

2) dostawca jest przedsiębiorstwem wyspecjalizowanym w produkcji określonego rodzaju elementów kooperacyjnych lub usług w rozumieniu § 17 lub przedsiębiorstwem wyznaczonym w danej branży jako wyłączny producent określonego rodzaju elementów lub usług.

5. W razie gdy brak jest podstaw gospodarczych do zawarcia umowy wieloletniej, określającej ilości elementów kooperacyjnych, jakie dostawca powinien dostarczyć w poszczególnych latach, strony mogą zawrzeć zamiast wieloletniej umowy porozumienie w sprawie kooperacji, w którym określą w szczególności tryb składania zamówień na elementy kooperacyjne i warunki umów, jakie mogą być w przyszłości między nimi zawarte. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do porozumień w sprawie kooperacji.

6. Zmiany planów spowodowane uchwałami Rady Ministrów (Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów) stanowią podstawę do dokonania odpowiednich zmian w umowach.

7. Jeżeli w umowie dostawy przewidziano, że odbiorca będzie miał prawo w terminach późniejszych złożyć zamówienia na dodatkowe dostawy elementów kooperacyjnych, dostawca powinien zabezpieczyć część mocy produkcyjnych i środków potrzebnych do wykonania tych dostaw.

8. Umowy kooperacyjne na dostawy elementów kooperacyjnych oraz dokumentacja produkcyjna i handlowa oznaczane są symbolem „K”. Dostawcy i odbiorcy mają obowiązek prowadzić ewidencję zawartych umów wieloletnich i rocznych oznaczonych symbolem „K”, a jednostki nadrzędne — tylko ewidencję zawartych umów wieloletnich. Realizacja

umów (oznaczonych symbolem „K”) powinna być bieżąco kontrolowana przez przedsiębiorstwa.

§ 7. 1. Dostawcy powinni wykonywać umowy o dostawę elementów kooperacyjnych oraz umowy o dostawę przeznaczone do produkcji specjalnej, eksportowej i na inne cele zastrzeżone odrębnymi uchwałami Rady Ministrów przed innymi dostawami.

2. Do czasu wydania ogólnych warunków umów dostawy oraz umów o dzieło — do dostaw wykonywanych w ramach umów o dostawę elementów kooperacyjnych lub umów o dzieło (kooperacyjne usługi przemysłowe) stosuje się przepisy zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1966 r. Nr 57, poz. 276 i z 1967 r. Nr 6, poz. 29) oraz przepisy ogólnych warunków umów sprzedaży, zawartych w załączniku do tego zarządzenia.

3. Upoważnia się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do wydania na podstawie art. 384 Kodeksu cywilnego ogólnych warunków umów o dzieło w zakresie kooperacyjnych usług przemysłowych.

4. W umowach kooperacyjnych strony mogą ustalić kary umowne w wysokości określonej w § 51 powołanych w ust. 2 ogólnych warunków umów sprzedaży bez potrzeby uzyskania zgody jednostki nadrzędnej. Ustalenie kary niższej wymaga zgody jednostki nadrzędnej strony, na której rzecz kara ma być zastrzeżona.

5. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej odmawia zawarcia umowy, jednostka, która złożyła ofertę, może:

1) w przypadkach określonych w art. 397 Kodeksu cywilnego albo gdy nie jest kwestionowany obowiązek zawarcia umowy lub istotne jej postanowienia (przedmiot, ilość i terminy), a spór dotyczy tylko innych jej postanowień, wystąpić do komisji arbitrażowej o rozpoznanie sporu przedumownego,

2) zwrócić się bezpośrednio lub za pośrednictwem swej jednostki nadrzędnej do jednostki nadrzędnej strony, która odmówiła zawarcia umowy, o nałożenie na jednostkę podporządkowaną obowiązku zawarcia umowy; jednostka nadrzędna, która odmówiła nałożenia na jednostkę podporządkowaną obowiązku zawarcia umowy, obowiązana jest nie później niż w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wniosku zawiadomić o tym swoją jednostkę nadrzędną i jednostkę nadrzędną zamawiającego; w razie odmowy przez jednostkę nadrzędną nałożenia na podporządkowaną sobie jednostkę obowiązku zawarcia umowy, minister nadzorujący jednostkę, która złożyła ofertę, może wystąpić z wnioskiem do ministra nadzorującego jednostkę odmawiającą zawarcia umowy o nałożenie na nią obowiązku zawarcia umowy; decyzje w sprawie obowiązku zawarcia umowy minister wydaje w porozumieniu z ministrem, który wystąpił z wnioskiem w tej sprawie; uprawnienia ministrów w zakresie wydawania decyzji co do obowiązku zawarcia umowy wykonują w zakresie ich uprawnień w stosunku do jednostek spółdzielczych właściwe centralne związki spółdzielni, a w stosunku do przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego

— prezydya właściwych wojewódzkich rad narodowych.

6. Strony mogą w toku prowadzonych rozmów o zawarcie umowy zwrócić się do prezesa właściwej okręgowej komisji arbitrażowej o pomoc w doprowadzeniu do porozumienia. W tym celu prezes okręgowej komisji arbitrażowej wyznaczy odpowiedniego pracownika, który bierze udział w rokowaniach stron z głosem doradczym.

7. Odbiorca może zwrócić się o wskazanie dostawcy do właściwego zjednoczenia wiodącego (lub branżowego) albo do zjednoczenia przemysłu terenowego bądź do właściwego związku spółdzielni, określając jednocześnie przedmiot dostawy i termin jej realizacji.

8. W razie nieulokowania zamówień w sposób określony w ust. 2—7 lub nieosiągnięcia wymaganych warunków dostawy przez przedsiębiorstwo państwowego przemysłu kluczowego i terenowego odbiorca może ogłosić przetarg w trybie przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 28 grudnia 1957 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 3, poz. 7).

9. Odbiorca może zgodnie z umową udzielić dostawcy pomocy, w szczególności w zakresie organizacji produkcji, przekazania niektórych materiałów centralnie rozdzielanych, przekazania maszyn i urządzeń zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 8. Projekty uchwał Rady Ministrów wprowadzające zmiany w planie powinny uwzględniać również wpływ tych zmian na umowy kooperacyjne oraz wskazywać źródła dla pokrycia ewentualnych strat lub odszkodowań umownych.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwa wytwarzające wyroby finalne mogą wprowadzać je do planu techniczno-przemysłowo-finansowego i zawierać umowy o dostawę takich wyrobów dopiero wtedy, gdy w drodze umów lub wstępnych uzgodnień z dostawcami zapewniły sobie dostawę potrzebnych elementów kooperacyjnych lub też na podstawie rozeznania możliwości produkcyjnych zapewnione są niezbędne dostawy. Dotyczy to również umów dostawy na wyroby nie objęte planem.

2. Przy analizie projektów planów przedsiębiorstw zjednoczenia powinny brać pod uwagę możliwość dostaw elementów kooperacyjnych. Zatwierdzenie wskaźników dyrektywnych dla przedsiębiorstw może nastąpić po uprzednim zapewnieniu dostaw elementów kooperacyjnych.

3. Odbiorca obowiązany jest w sposób szczególnie troskliwy zorganizować jakościowe i terminowe dostawy elementów kooperacyjnych dla nowo uruchomionej produkcji. Program prób mających na celu zbadanie prawidłowego działania nowych wyrobów powinien uwzględnić sprawdzenie przydatności elementów kooperacyjnych.

4. Dostawca, który podpisał umowę o dostawę elementów kooperacyjnych, nie może w okresie trwania umowy przekazać jej realizacji innemu przedsiębiorstwu bez zgody odbiorcy.

5. Podjęcie nowej lub dodatkowej produkcji nie zwalnia dostawców od normalnego wykonywania dostaw elementów kooperacyjnych zgodnie z zawartymi umowami; strona, która nie wykonała umowy, obowiązana jest zapłacić drugiej stronie odszkodowa-

nie, choćby niewykonanie umowy spowodowane zostało podjęciem nowej lub dodatkowej produkcji.

6. Każda strona może ze względów gospodarczych żądać rozwiązania lub zmiany umowy; w razie niedojścia do porozumienia stosuje się przepis § 7 ust. 5 pkt 2; jednostronne rozwiązywanie umowy przez dostawców jest niedopuszczalne.

7. Uważa się za nie istniejące zastrzeżenia dostawców uzależniające wykonanie dostawy od terminowości dostaw z importu albo od wykonania zobowiązań względem dostawcy przez dostawców krajowych.

§ 10. 1. Odbiorcy i dostawcy prowadzić będą ewidencję zawartych umów kooperacyjnych w sposób umożliwiający kontrolę terminowego i należytego wykonania dostaw oraz ewidencję zapłaconych i otrzymanych odszkodowań umownych. W ewidencji należy uwzględnić możliwości ilościowej i wartościowej kontroli dostaw w odniesieniu do zawartych umów z poszczególnymi dostawcami, zużycie jednostkowe i globalne w powiązaniu z wyrobem finalnym, zapasy elementów kooperacyjnych u odbiorcy oraz ustalonych, wypłaconych i otrzymanych odszkodowań umownych.

2. Jednostki nadrzędne dostawców i odbiorców mają obowiązek ewidencjonować zawarte umowy wieloletnie i kontrolować ich wykonanie. Dostawcy i odbiorcy zawiadamiają jednostki nadrzędne o zawarciu, rozwiązaniu lub zmianach umów wieloletnich. Rozwiązanie lub zmiana umowy wieloletniej wymaga zgody jednostki nadrzędnej.

3. Ministrowie lub z ich upoważnienia zjednoczenia wiodące (lub branżowe) albo wyznaczone przedsiębiorstwa dostawcy (§ 13 i § 14 ust. 2) sporządzać będą bilanse ważniejszych elementów kooperacyjnych. W bilansach należy uwzględnić rozliczenie zużycia jednostkowego na wyrób finalny, pokrycia potrzeb według dostawców krajowych i z importu, rozchód według odbiorców. W bilansach należy również podawać rozchód na cele nie związane z kooperacją.

§ 11. 1. Ustala się, że dostawcy i odbiorcy planują szczegółowo produkcję, dostawy lub zaopatrzenie we wszystkie elementy kooperacyjne.

2. Jednostki nadrzędne dostawców i odbiorców sporządzają plany produkcji, dostaw lub zaopatrzenia w elementy kooperacyjne dla pozycji zasadniczych i grup zbiorczych, szczególnie w zakresie kooperacji między dostawcami i odbiorcami podległymi różnym jednostkom nadrzędnym.

3. Ministerstwa i urzędy centralne, którym podlegają dostawcy i odbiorcy, planują produkcję, dostawy i zaopatrzenie w elementy kooperacyjne dla głównych pozycji i grup zbiorczych, szczególnie w zakresie kooperacji międzyresortowej.

4. Plany zaopatrzenia w elementy kooperacyjne, stanowiące jednocześnie przedmiot innego zaopatrzenia (np. części zamienne do eksploatacji), są częścią planów zaopatrzenia. W planach zaopatrzenia należy podać łączne kwoty potrzeb na wszystkie cele.

§ 12. Sprawozdawczość z wykonania dostaw elementów kooperacyjnych powinna zawierać dla jednostek nadrzędnych syntetyczne informacje o stanie nie wykonanych zobowiązań przez dostawców. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym ustalać będzie zakres informacji dla ministerstw i urzędów centralnych.

IV. Obowiązki i uprawnienia zjednoczeń wiodących oraz przedsiębiorstw prowadzących (patronackich) w zakresie kooperacji.

§ 13. W branży, w której zawarto porozumienie branżowe w trybie określonym uchwałą nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej (Monitor Polski Nr 33, poz. 178), jednostką koordynującą prawidłowe zaspokojenie potrzeb odbiorców w zakresie elementów kooperacyjnych jest właściwe zjednoczenie wiodące.

§ 14. 1. Do zadań zjednoczenia wiodącego w zakresie usprawnienia kooperacji należą w szczególności:

1) opracowanie bilansów zdolności produkcyjnych branży z całkowitym zapotrzebowaniem elementów kooperacyjnych zarówno dla celów produkcyjnych odbiorców, jak i eksploatacyjnych użytkowników wyrobów finalnych (części zamienne);

2) stawianie wniosków dotyczących postępu prac nad specjalizacją przedsiębiorstw w zakresie elementów kooperacyjnych;

3) wykorzystanie metod technologicznych uzyskanych w wyniku specjalizacji produkcji w kierunku osiągnięcia bardziej racjonalnego podziału pracy i podwyższenia poziomu technicznego przedsiębiorstw wytwarzających elementy kooperacji;

4) organizowanie prac w zakresie normalizacji, typizacji i unifikacji elementów kooperacyjnych;

5) inicjowanie i koordynowanie prac w zakresie ustalania warunków gwarancyjnych dla elementów kooperacyjnych oraz ich kontrola;

6) analiza techniczno-ekonomiczna powiązań kooperacyjnych i kierowanie przedsięwzięciami, zmierzającymi do usunięcia dysproporcji między mocami produkcyjnymi w zakresie produkcji finalnej a mocami produkcyjnymi w zakresie elementów kooperacyjnych, przy współpracy ze zjednoczeniami nadzorującymi odbiorców;

7) organizowanie informacji dla odbiorców, dotyczących możliwości dostaw elementów kooperacyjnych, oraz przygotowanie wniosków w sprawie rozszerzenia bazy produkcyjnej dla kooperacji;

8) zapewnienie pełnego zaspokojenia potrzeb eksploatacyjnych rynku, baz remontowych, inwestycyjnych na podstawie opracowanych wskaźników eksploatacyjnych w zakresie części zamiennych identycznych lub podobnych do produkowanych elementów kooperacyjnych.

2. Jeżeli produkcja elementów kooperacyjnych określonej wyspecjalizowanej grupy asortymentowej skoncentrowana jest głównie w jednym przedsiębiorstwie lub w niewielkiej ilości przedsiębiorstw, właściwy minister lub dyrektor zjednoczenia wiodącego może zlecić wykonywanie funkcji zjednoczenia wiodącego przedsiębiorstwu państwowemu lub spółdzielczemu wyróżniającemu się wysokim poziomem technicznym, organizacyjnym i kadrowym w tej grupie asortymentowej.

3. Jeśli w danej branży nie zawarto porozumienia branżowego oraz nie wyznaczono przedsiębiorstwa wiodącego, funkcje zjednoczenia wiodącego w zakresie produkcji elementów kooperacyjnych wykonuje jednostka nadrzędna nadzorująca przedsiębiorstwa, które produkują w przeważającej mierze określone elementy kooperacyjne.

4. Jeśli w danej branży zawarto porozumienie terenowo-branżowe, zjednoczenie wiodące może upoważnić właściwy organ porozumienia terenowo-branżowego do organizacji kooperacji w zasięgu województwa lub województw sąsiadujących.

§ 15. 1. Jeśli odbiorcą elementów kooperacyjnych jest przedsiębiorstwo powiązane trwałymi związkami kooperacyjnymi z innymi przedsiębiorstwami dostarczającymi różne elementy kooperacyjne w przeważającej części swej produkcji i na rzecz jednego odbiorcy, powinno ono być wyznaczone w trybie uchwały nr 388 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1960 r. o przedsiębiorstwach prowadzących (Monitor Polski Nr 94, poz. 417) jako przedsiębiorstwo prowadzące lub patronackie.

2. Odbiorca może pełnić równocześnie oba rodzaje funkcji przedsiębiorstw prowadzących i patronackich (w stosunku do różnych grup odbiorców).

3. Do zakresu uprawnień i obowiązków przedsiębiorstwa prowadzącego (patronackiego) odbiorcy w zakresie kooperacji należy w szczególności:

1) planowanie i bilansowanie produkcji elementów kooperacyjnych;

2) pomoc dla dostawców w zakresie konstrukcji, technologii oprzyrządowania, modeli, prac laboratoryjnych, organizacji pracy, szkolenia fachowców itp.;

3) współpraca w zakresie realizacji zadań postępu technicznego oraz poprawy jakości wyrobów finalnych i elementów kooperacyjnych.

4. Do zadań kolegium przedsiębiorstwa prowadzącego (patronackiego) w zakresie kooperacji należy w szczególności:

1) opiniowanie programu produkcyjnego przedsiębiorstw zgrupowanych (współdziałających) dostawców oraz planu podziału zadań i środków;

2) podejmowanie wiążących uchwał w sprawach wspólnych przedsięwzięć służących usprawnieniu kooperacji;

3) podejmowanie uchwał w sprawach poprawy jakości wyrobów finalnych i elementów kooperacyjnych oraz lepszej organizacji dostaw.

V. Realizacja kooperacji.

§ 16. Warunki przyznawania premii i nagród za wykonanie zadań kooperacyjnych, ceny elementów kooperacyjnych oraz finansowanie środków obrotowych w dziedzinie kooperacji przemysłowej regulują przepisy odrębne.

§ 17. 1. Prezes Narodowego Banku Polskiego uwzględni w ramach szacunku inwestycji grupy B założonego w narodowym planie gospodarczym potrzeby inwestycji własnych przedsiębiorstw realizujących kooperację czynną (wykonujących produkcję elementów (usług) kooperacyjnych), w których udział produkcji kooperacyjnej w wartości produkcji towarowej przekracza 50%. Inwestycje przedsiębiorstw, o których mowa wyżej, należy objąć preferowanymi kierunkami inwestowania.

2. Właściwi ministrowie (Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz centralne związki spółdzielni) w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów ustalą wykaz przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, i przedstawią go Prezesowi Narodowego Banku Polskiego.

3. W odniesieniu do przedsiębiorstw zamieszczonych w wykazie, o którym mowa w ust. 2, a wykonujących produkcję elementów (usług) kooperacyjnych na cele produkcji eksportowej innych przedsiębiorstw, mają zastosowanie uprawnienia i uprzywilejowania inwestycyjne nadane uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1968 r. w sprawie przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej.

§ 18. Przedsiębiorstwa, które zawarły umowy kooperacyjne o dostawę elementów kooperacyjnych przeznaczonych do wytworzenia finalnych wyrobów eksportowych, oraz zjednoczenia, w których przedsiębiorstwa te są zgrupowane, obowiązane są na żądanie przedsiębiorstw handlu zagranicznego dostarczać im kalkulacje fabryczne produkowanych elementów.

§ 19. 1. Dostawcy w pierwszym rzędzie zaspokajają potrzeby produkcji elementów kooperacyjnych oraz zapewniają dostawy przeznaczone na produkcję specjalną, eksportową i inne cele zastrzeżone odrębnymi uchwałami Rady Ministrów.

2. Odbiorca elementów kooperacyjnych może sprzedać dostawcy potrzebne mu do wykonania elementu kooperacyjnego surowce i materiały albo scedować na rzecz dostawcy swój przydział materiałów rozdzielanych, zawiadamiając o tym właściwą jednostkę zbytu i swoją jednostkę nadrzędną.

3. Sprzedaż materiałów następuje po cenach zbytu bez jakichkolwiek dopłat dodatkowych.

4. Hurtownie organizacji zbytu powinny w pierwszej kolejności zaopatrywać przedsiębiorstwa legitymujące się umowami dostawy elementów kooperacyjnych, zakupując materiały z ilości przeznaczonych dla drobnych odbiorców. Sprzedaż powinna być dokonana w formie uniemożliwiającej wielokrotne wykorzystanie jednej umowy do nabycia tego samego materiału.

5. Przepisy niniejszego paragrafu nie naruszają przepisów dotyczących zbędnych surowców, materiałów i odpadów.

§ 20. 1. Dyrektorzy zjednoczeń branżowych lub dyrektorzy przedsiębiorstw wydawać będą brakujące katalogi elementów kooperacyjnych, szczególnie w zakładach wyspecjalizowanych, uzupełniając i aktualizując jednocześnie katalogi już wydane. Jeżeli wydanie katalogu byłoby niemożliwe lub ekonomicznie nieuzasadnione, dyrektorzy zjednoczeń lub dyrektorzy przedsiębiorstw powinni wydawać prospekty handlowo-techniczne albo biuletyny informacyjne o działalności produkcyjnej podległych przedsiębiorstw wykonujących produkcję elementów kooperacyjnych, podając w nich nazwę i adres przedsiębiorstwa, produkowane asortymenty lub rodzaj usług, zakres specjalizacji oraz warunki handlowe. W publikacjach należy powoływać się na odpowiednie obowiązujące normy przedmiotowe.

2. Dyrektorzy zjednoczeń w szerszym niż dotąd stopniu będą bieżąco informować o istniejących wolnych mocach produkcyjnych w podległych zakładach z bliższym określeniem:

1) rodzaju usług (np. obróbka mechaniczna, galwanizowanie, wykonywanie określonych wyrobów itp.),

2) okresu istnienia luzów produkcyjnych,

3) warunków przyjęcia do wykonania dostaw lub usług (np. terminy, własny lub powierzony materiał itp.).

Jeśli informacje mają zawierać obszerniejszy tekst, powinny przybrać formę biuletynów wydawanych przez zjednoczenie. W innych przypadkach należy korzystać z reklamy prasowej, a szczególnie z resortowych informatorów technicznych i innych.

3. Zjednoczenia zapewnią środki finansowe na prowadzenie akcji wydawniczej bądź w preliminarzu działalności administracyjnej, bądź w drodze wpłat poszczególnych przedsiębiorstw na scentralizowane konto zjednoczenia.

§ 21. W celu zapewnienia szybszego tempa opanowywania produkcji i doskonalenia jej jakości u dostawców, u których ilość nowo wytwarzanych elementów kooperacyjnych szybko wzrasta, wskutek napływu zamówień oraz w wyniku normalizacji i unifikacji tych elementów — należy wzmocnić istniejące przyfabryczne biura konstrukcyjne i technologiczne. W tym celu należy w planach tych przedsiębiorstw uwzględnić niezbędne zatrudnienie wykwalifikowanego personelu technicznego.

VI. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 22. 1. Właściwi ministrowie dostosują istniejące w podległych im resortach przepisy dotyczące kooperacji do niniejszej uchwały.

2. Upoważnia się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do udzielania wiążących wyjaśnień dotyczących interpretacji uchwały.

§ 23. 1. Zaleca się właściwym centralom spółdzielni uregulowanie spraw kooperacji w podległych im spółdzielniach na zasadach określonych w uchwale.

2. W razie celowości stałej koordynacji działalności określonych spółdzielni z przemysłem państwowym, kluczowym lub terenowym w dziedzinie kooperacji, zainteresowane zjednoczenia przemysłu zawierają umowy — porozumienia branżowe z właściwymi spółdzielniami w trybie uchwały nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej (Monitor Polski Nr 33, poz. 178).

§ 24. Uwzględniając fakt, iż produkcja elementów kooperacyjnych wiąże się ściśle z produkcją części zamiennych, zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych) do uwzględnienia w wydanych przepisach wykonawczych do niniejszej uchwały środków zapewniających właściwą produkcję i terminowe dostawy części zamiennych dla potrzeb eksploatacji, z tym że normy zużycia się części w toku eksploatacji wyrobu przez użytkownika określa przedsiębiorstwo produkujące wyroby finalne. Obowiązek dostarczania aparatu obrotu odpowiednich ilości części zamiennych spoczywa na dostawcach oraz ich jednostkach nadrzędnych.

§ 25. Zobowiązuje się prezydium wojewódzkich rad narodowych do nadzoru powiązań kooperacyjnych i stawiania wniosków co do koniecznych zmian dla zapewnienia dostaw z wyspecjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, gwarantujących terminowe i jakościowo odpowiednie dostawy oraz położonych blisko dostawcy.

§ 26. 1. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów, właściwym ministrom (kierownikom urzędów centralnych), Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac, Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Cen, Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz prezidiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

2. Przy wykonywaniu przepisów uchwały ministerstwa i urzędy centralne powinny jak najszerzej współdziałać z organizacjami związkowymi wszystkich szczebli.

§ 27. Prezes Rady Ministrów w miarę potrzeby może uregulować w drodze zarządzenia tryb wykonywania poszczególnych przepisów uchwały.

82

UCHWAŁA Nr 46 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1969 r.

w sprawie zasad i trybu wprowadzania oraz oceny eksperymentów gospodarczych.

(Monitor Polski z dnia 19 marca 1969 r. Nr 10, poz. 93)

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa zasady i tryb wprowadzania oraz oceny eksperymentów gospodarczych w przedsiębiorstwach państwowych, w zjednoczeniach i w innych jednostkach.

2. Ilekroć w dalszych przepisach uchwały mowa jest o przedsiębiorstwach, rozumie się przez to przedsiębiorstwa, zjednoczenia i inne jednostki wymienione w ust. 1.

§ 2. 1. Eksperymenty gospodarcze podejmowane są w celu doświadczalnego sprawdzenia projektowanych w przyszłości zmian w obowiązującym systemie planowania i zarządzania.

2. Eksperyment gospodarczy może być wprowadzony w przedsiębiorstwie posiadającym niezbędne do tego warunki, a w szczególności odpowiednie wa-

runki techniczne, ekonomiczne i organizacyjne, zapewniające realność zamierzonego eksperymentu.

3. W rozumieniu uchwały nie są eksperymentami gospodarczymi ustalone dla poszczególnych przedsiębiorstw, w obowiązującym trybie, szczególne zasady działania, uwzględniające ich specyfikę gospodarczą, organizacyjną itp.

§ 3. Na czas trwania eksperymentu gospodarczego stosuje się ustalenia określone w zarządzeniu o jego wprowadzeniu (§ 6) zamiast odpowiednich przepisów ogólnych normujących sprawy objęte eksperymentem.

§ 4. 1. Z inicjatywą wprowadzenia eksperymentu gospodarczego mogą występować do właściwego ministra naczelne, centralne i terenowe organy administracji państwowej, zjednoczenia (jednostki równorzędne), przedsiębiorstwa oraz organizacje społeczne,

polityczne i zawodowe, jak również samorzady robotnicze.

2. Jeżeli inicjatywa wprowadzenia eksperymentu gospodarczego pochodzi od przedsiębiorstwa, w którym eksperyment gospodarczy miałby być wprowadzony, występuje ono z inicjatywą do swej jednostki nadrzędnej.

§ 5. 1. Z wnioskiem o wprowadzenie eksperymentu gospodarczego występuje minister, któremu podlega przedsiębiorstwo lub przez którego przedsiębiorstwo jest nadzorowane. Wniosek o wprowadzenie eksperymentu gospodarczego przedsiębiorstw przemysłowych powinien być uprzednio zaakceptowany przez konferencję samorządu robotniczego, zjednoczeń przemysłowych zaś przez kolegia zjednoczeń z udziałem przedstawicieli samorządów robotniczych zgrupowanych przedsiębiorstw.

2. Wniosek ministra o wprowadzenie eksperymentu gospodarczego przedstawiany jest Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac, zarządowi głównemu właściwego branżowego związku zawodowego, a ponadto innym właściwym organom, których zakresu działania dotyczy problematyka eksperymentu, oraz jednocześnie zostaje przesłany Prezesowi Komisji Organizacji Zarządzania do wiadomości.

3. Jednostki wymienione w ust. 2 i organy zainteresowane w problematyce objętego wnioskiem eksperymentu gospodarczego przesyłają swą opinię wnioskodawcy w okresie miesiąca od daty przedstawienia im wniosku oraz w odpisie Prezesowi Komisji Organizacji Zarządzania.

4. Właściwy minister, po rozpatrzeniu otrzymanych opinii i zestawieniu ewentualnych rozbieżności, przesyła wniosek o wprowadzenie eksperymentu gospodarczego Prezesowi Komisji Organizacji Zarządzania dla rozpatrzenia zgłoszonych rozbieżności i ustalenia ostatecznego tekstu wniosku przez Komisję Organizacji Zarządzania. Ewentualne rozbieżności nie usunięte na posiedzeniu Komisji Organizacji Zarządzania Prezes Komisji przedkłada wraz z wnioskiem i stanowiskiem Komisji Prezesowi Rady Ministrów do decyzji i akceptacji.

5. Wniosek o wprowadzenie eksperymentu powinien określać:

- 1) cel eksperymentu,
- 2) projektowane zasady eksperymentu,
- 3) jednostkę eksperymentującą,
- 4) projektowane zmiany w stosunku do ogólnie obowiązujących przepisów,
- 5) warunki, których spełnienie jest niezbędne przed wprowadzeniem w życie eksperymentu,
- 6) zasady oceny eksperymentu oraz zamierzone efekty ekonomiczne, w tym skutki finansowe,
- 7) okres trwania i termin zakończenia eksperymentu,
- 8) tryb kontroli przebiegu eksperymentu oraz niezbędny zakres sprawozdawczości i informacji służących do sprawdzenia skuteczności założonych zasad.

§ 6. 1. Wprowadzenie eksperymentu następuje w drodze zarządzenia Prezesa Rady Ministrów.

2. Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów o wprowadzeniu eksperymentu określa w szczególności zasady i zakres eksperymentu oraz czas jego trwania.

3. W jednostkach działających na podstawie statutu zasady eksperymentu zawierające rozwiązania odmienne od postanowień statutowych powinny być wprowadzone do statutu, na określony czas, w postaci aneksu.

§ 7. 1. Zmian zasad, zakresu i czasu trwania eksperymentu dokonuje się w trybie określonym dla wprowadzenia eksperymentów.

2. W uzasadnionych wypadkach, po porozumieniu się z właściwym ministrem (§ 8), Prezes Komisji Organizacji Zarządzania przedstawia Prezesowi Rady Ministrów odpowiednie wnioski w sprawie doskonalenia zasad i wprowadzania zmian w zasadach działającego eksperymentu albo jego zawieszenia w części lub w całości.

§ 8. Minister, któremu podlega lub który nadzoruje przedsiębiorstwo eksperymentujące, sprawuje nadzór nad przebiegiem eksperymentu oraz dokonuje oceny jego wyników.

§ 9. 1. Koordynacja w skali krajowej wprowadzonych eksperymentów należy do Komisji Organizacji Zarządzania. Komisja rozpatruje również oceny wyników poszczególnych eksperymentów, dokonane w myśl § 8.

2. Komisja Organizacji Zarządzania, opierając się na dokonanej ocenie przeprowadzonych eksperymentów, występuje do Rady Ministrów, ministrów i innych właściwych organów z wnioskami o dostosowanie lub zmianę obowiązujących przepisów, zgodnie z pozytywnymi wynikami przeprowadzonych eksperymentów.

3. Prezes Komisji Organizacji Zarządzania przedkłada Prezesowi Rady Ministrów coroczne sprawozdanie z przebiegu prowadzonych eksperymentów gospodarczych.

§ 10. Instytut Planowania opracuje w terminie do dnia 31 grudnia 1969 r. metodologię oraz zasady oceny i analizy wyników prowadzonych eksperymentów gospodarczych.

§ 11. Zasady niniejszej uchwały stosuje się odpowiednio w razie wprowadzania eksperymentów gospodarczych w organizacjach spółdzielczych.

§ 12. Tracą moc:

1) uchwała nr 25 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1959 r. w sprawie zakończenia eksperymentów ekonomicznych podjętych na podstawie uchwały nr 44 Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 1957 r. oraz w sprawie zasad i trybu prowadzenia dalszych prac doświadczalnych w dziedzinie organizacji i ekonomiki przedsiębiorstw (Monitor Polski Nr 14, poz. 49), z tym że eksperymenty podjęte w oparciu o przepisy tej uchwały będą kontynuowane do czasu ich zakończenia według przepisów dotychczasowych;

2) § 45, § 46 i § 47 uchwały nr 383 Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1966 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania zjednoczeń przemysłowych (Monitor Polski Nr 69, poz. 327).

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

83

ZARZĄDZENIE Nr 22 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 21 lutego 1969 r.

w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych.

(Monitor Polski z dnia 1 marca 1969 r. Nr 8, poz. 73)

Na podstawie § 1 ust. 2 uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski Nr 33, poz. 162 i z 1961 r. Nr 81, poz. 343) zarządza się, co następuje:

§ 1. W grupie II wykazu jednostek organizacyjnych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski Nr 33, poz. 162 z późniejszymi zmianami), dodaje się lp. 16 w brzmieniu:

Lp.	Nazwa jednostki	Dodatkowe środki na fundusz za osiągnięcia ekonomiczne
16	Centrala Handlu Zagranicznego Budownictwa „Budimex”	—

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1969 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

84

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 14 stycznia 1969 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne.

(Monitor Polski z dnia 14 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 52)

Na podstawie art. 32 i 36 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129) oraz § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie instytutów technicznych, stanowiącym załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1961 r. w sprawie ustalenia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne (Monitor Polski z 1961 r. Nr 95, poz. 404, z 1962 r. Nr 43, poz. 202 i Nr 65, poz. 308, z 1965 r. Nr 53, poz. 277, z 1966 r. Nr 1, poz. 12, Nr 5, poz. 48, Nr 8, poz. 62,

i Nr 11, poz. 77, z 1967 r. Nr 29, poz. 140 oraz z 1968 r. Nr 8, poz. 48 i Nr 42, poz. 295), dodaje się lp. 76 w brzmieniu:

Lp.	Nazwa instytutu	Jednostka nadzorująca
„76	Instytut Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego	Ministerstwo Handlu Zagranicznego

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1969 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

85

ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 24 stycznia 1969 r.

w sprawie umundurowania pracowników organów do spraw leśnictwa oraz ochrony przyrody prezydiów rad narodowych.

(Monitor Polski z dnia 21 lutego 1969 r. Nr 6, poz. 62)

Na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1954 r. w sprawie umundurowania i odznak służbowych pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych i innych organów resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego (Dz. U.

z 1954 r. Nr 57, poz. 285 i z 1958 r. Nr 11, poz. 41) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1954 r. w sprawie umundurowania i odznak służbowych pracowników przedsię-

biorstw lasów państwowych i innych organów resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego (Dz. U. z 1954 r. Nr 57, poz. 285 i z 1958 r. Nr 11, poz. 41) rozciąga się na pracowników właściwych do spraw leśnictwa oraz ochrony przyrody organów prezydów rad narodowych, którzy zajmują następujące stanowiska służbowe:

- 1) zastępca kierownika wydziału,
- 2) kierownik oddziału,
- 3) wojewódzki konserwator przyrody,
- 4) miejski konserwator przyrody,
- 5) wojewódzki inspektor do spraw technicznych,
- 6) kierownik referatu,
- 7) starszy inspektor,

- 8) starszy referent do spraw technicznych,
- 9) inspektor,
- 10) referent do spraw technicznych,
- 11) praktykant.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 17 czerwca 1959 r. w sprawie umundurowania pracowników organów administracji leśnej prezydów rad narodowych (Monitor Polski Nr 61, poz. 312).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:
R. Gesing

86

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 29 stycznia 1969 r.

w sprawie badań technicznych pojazdów samochodowych i przyczep (naczep).

(Monitor Polski z dnia 14 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 48)

Na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 53, poz. 295) oraz § 134 ust. 4, § 142 ust. 2 pkt 2 i ust. 4, § 143 ust. 2 i § 168 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 27, poz. 183) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Badania techniczne pojazdów samochodowych i przyczep (naczep), określone w rozporządzeniu Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 27, poz. 183), zwanym dalej „rozporządzeniem”, przeprowadza się w sposób i w zakresie ustalonym w niniejszym zarządzeniu.

§ 2. 1. Przepisy zarządzenia dotyczą wszystkich pojazdów samochodowych i przyczep (naczep), zwanych dalej „pojazdami”, podlegających badaniom technicznym (§ 1).

2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa:

1) o wydziale komunikacji bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć organ do spraw komunikacji prezydium rady narodowej właściwy do rejestracji pojazdów,

2) o prezydium wojewódzkiej rady narodowej, należy przez to rozumieć również prezydium rady narodowej miasta wyłączonego z województwa.

Rozdział 2.

Terminy i warunki przedstawiania pojazdów do badań technicznych.

§ 3. 1. Badaniom technicznym podlegają pojazdy w terminach określonych w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia.

2. Niezależnie od badań, o których mowa w ust. 1, badaniom technicznym podlegają również pojazdy:

- 1) przed ponowną rejestracją:

a) uprzednio wycofane z ruchu,

b) w razie zmiany właściciela pojazdu; nie dotyczy to motocykli (skuterów) oraz samochodów osobowych nie przeznaczonych do komunikacji publicznej,

2) w których dokonane zostały jakiegokolwiek zmiany określone w § 130 ust. 1 rozporządzenia, z wyjątkiem zmiany silnika (§ 144 ust. 1 rozporządzenia),

3) uprzednio zarejestrowane do użytku prywatnego w razie przeznaczenia ich do transportu drogowego wykonywanego na podstawie zezwolenia lub potwierdzenia zgłoszenia (§ 144 ust. 2 rozporządzenia).

3. Oprócz badań, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przeprowadzane doraźne badania hamulców lub świateł albo układów kierowniczych lub innych elementów mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu — stosownie do przepisów § 142 ust. 5 rozporządzenia oraz badania techniczne w razie wątpliwości, czy pojazd zagraża bezpieczeństwu ruchu, stosownie do przepisów § 153 ust. 1 rozporządzenia.

4. Wydziały komunikacji prezydów wojewódzkich rad narodowych mogą zezwolić na niedokonywanie określonych w wykazie, stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, badań technicznych motocykli (skuterów), samochodów osobowych nie przeznaczonych do komunikacji publicznej i samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 ton włącznie oraz przyczep, rejestrowanych po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 1964 r., w okresie koniecznym do zorganizowania badań technicznych pojazdów w trybie określonym przepisami niniejszego zarządzenia, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 1970 r.

§ 4. Termin badania technicznego po pierwszej rejestracji powinien być podany do wiadomości właściciela pojazdu i wpisany w dowodzie rejestracyjnym przez:

1) wydział komunikacji — w stosunku do pojazdów, które nie podlegają badaniom technicznym przed pierwszą rejestracją,

2) jednostkę dokonującą badań technicznych (§ 6 ust. 1) — w innych wypadkach niż określony w pkt 1.

§ 5. 1. Wydział komunikacji określa jednostkę upoważnioną do badań, w której dany pojazd powinien być przedstawiany do badania technicznego.

2. Pojazdy przedstawiane do badania technicznego powinny być sprawne technicznie i czyste.

3. Zgłaszający pojazd do badania technicznego (§ 3 ust. 1—3) obowiązany jest przedstawić dowód rejestracyjny pojazdu. Jednostki administracji państwowej, instytucje państwowe, jednostki gospodarki społecznej oraz organizacje polityczne i społeczne przedstawiają ponadto książkę pojazdu samochodowego.

4. Przepisy ust. 3 nie dotyczą wypadków zgłaszania do badania technicznego pojazdów przed pierwszą rejestracją.

Rozdział 3.

Jednostki dokonujące badań technicznych pojazdów.

§ 6. 1. Badań technicznych pojazdów dokonują upoważnione przez wydział komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej przedsiębiorstwa i instytucje państwowe lub spółdzielcze oraz organizacje społeczne, zwane dalej „jednostkami upoważnionymi do badań”.

2. Do przeprowadzania badań technicznych pojazdów mogą być upoważnione jednostki, których poziom organizacyjny i techniczny zapewnia prawidłową i rzetelną ocenę techniczną przydatności badanych pojazdów do ruchu na drogach publicznych. Jednostki takie powinny posiadać stacje lub stanowiska kontroli stanu technicznego pojazdów, wyposażone co najmniej w urządzenia i przyrządy wymienione w § 32 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 grudnia 1963 r. w sprawie planowo-zapobiegawczej obsługi technicznej i naprawy pojazdów samochodowych i przyczep (Monitor Polski z 1964 r. Nr 6, poz. 28 i Nr 60 poz. 281 oraz z 1965 r. Nr 59, poz. 305).

3. Pracownicy jednostki (ust. 2), wyznaczeni do dokonywania badań technicznych pojazdów, powinni posiadać co najmniej następujące kwalifikacje:

1) wyższe wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 1 rok praktyki w stacji obsługi pojazdów samochodowych lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów samochodowych albo

2) średnie wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 3 lata praktyki, w tym 2 lata w stacji obsługi pojazdów samochodowych lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów samochodowych, albo

3) uprawnienia montera i ukończoną co najmniej szkołę podstawową lub zasadniczą oraz co najmniej 10 lat praktyki w stacji obsługi pojazdów samochodowych lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów samochodowych.

4. Praktyka, o której mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, powinna być dwukrotnie dłuższa, jeżeli posiadane wykształcenie techniczne należy do innej specjalności niż samochodowa.

5. Poza kwalifikacjami, o których mowa w ust. 3 i 4, pracownicy wyznaczeni do dokonywania badań technicznych pojazdów powinni posiadać zaświadczenie stwierdzające odbycie z wynikiem dodatnim przeszkolenia w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów.

§ 7. 1. Jeżeli jednostka spełnia wymagania określone w § 6 ust. 2 oraz może zapewnić dokonywanie badań technicznych przez pracowników posiadających kwalifikacje określone w § 6 ust. 3, 4 i 5, wydział komunikacji właściwy ze względu na siedzibę jednostki może wystąpić, po uzgodnieniu z tą jednostką, do wydziału komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej z wnioskiem o udzielenie upoważnienia.

2. Wydział komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej, po rozpatrzeniu otrzymanego wniosku i stwierdzeniu, że jednostka odpowiada wymaganym warunkom, wydaje upoważnienie do dokonywania badań technicznych pojazdów.

3. Po nadesłaniu przez wydział komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej dwóch egzemplarzy upoważnienia wydział komunikacji wyznacza imiennie, w uzgodnieniu z jednostką upoważnioną do badań, pracowników, którym powierza się dokonywanie badań technicznych pojazdów. Nazwiska, imiona i stanowiska tych pracowników odnotowuje się na obu egzemplarzach upoważnienia, następnie jeden egzemplarz upoważnienia przekazuje się jednostce upoważnionej do badań, drugi egzemplarz pozostaje w wydziale komunikacji.

§ 8. 1. Wydział komunikacji sprawuje nadzór nad badaniami technicznymi dokonywanymi przez jednostki upoważnione do badań. Kontrolę w tym zakresie wydział komunikacji przeprowadza co najmniej raz na kwartał.

2. W razie stwierdzenia, że jednostka upoważniona do badań nie przestrzega warunków upoważnienia, wydział komunikacji może:

1) zażądać w wyznaczonym terminie:

a) usunięcia stwierdzonych niedociągnięć,

b) zmiany pracowników wyznaczonych do dokonywania badań technicznych;

2) wystąpić do wydziału komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej z wnioskiem o cofnięcie upoważnienia.

3. Ogólny nadzór nad działalnością, o której mowa w ust. 1 i 2, sprawuje wydział komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

Rozdział 4.

Sposób przeprowadzania badań technicznych pojazdów.

§ 9. 1. Badanie techniczne pojazdów polega na sprawdzeniu, czy pojazd odpowiada warunkom technicznym, określonym w części IV rozporządzenia oraz w przepisach wydanych na jego podstawie.

2. Badań technicznych mają prawo dokonywać wyłącznie pracownicy jednostki upoważnionej do badań, wyznaczeni w upoważnieniu (§ 7 ust. 3).

3. Przed przystąpieniem do badania technicznego należy sprawdzić zgodność faktycznych danych pojazdu ze stanem zapisów w dowodzie rejestracyjnym i w książce pojazdu samochodowego, dotyczących charakterystyki i tożsamości pojazdu.

§ 10. 1. Przy badaniu technicznym pojazdów dopuszczanych do międzynarodowego przewozu drogowego należy — niezależnie od przeprowadzenia badań przewidzianych w niniejszym rozdziale — sprawdzić, czy pojazd odpowiada dodatkowym warunkom technicznym, określonym w § 11 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 10 września 1963 r. w

sprawie prowadzenia międzynarodowego transportu drogowego krajowymi pojazdami samochodowymi (Dz. U. Nr 45, poz. 253).

2. Przy badaniu technicznym pojazdów dopuszczonych do przewozu materiałów niebezpiecznych należy — niezależnie od przeprowadzenia badań przewidzianych w niniejszym rozdziale — sprawdzić, czy pojazd odpowiada warunkom technicznym określonym w § 6 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 7 grudnia 1965 r. w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów niebezpiecznych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 54, poz. 337), a w stosunku do pojazdów dopuszczonych do przewozu materiałów wybuchowych — przepisom § 12 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1965 r. w sprawie bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów wybuchowych na drogach publicznych (Dz. U. z 1965 r. Nr 22, poz. 139 i Nr 54, poz. 337 oraz z 1967 r. Nr 21, poz. 95).

§ 11. Przed przedstawieniem do badania technicznego pojazdu z zamontowanym urządzeniem specjalnym właściciel pojazdu obowiązany jest stwierdzić, że urządzenie to jest sprawne technicznie, przez dokonanie odpowiedniego wpisu w książce pojazdu (w części „Notatki służbowe”).

Rozdział 5.

Potwierdzenie dokonania badania technicznego pojazdu.

§ 12. 1. Wyniki badania poszczególnych mechanizmów i zespołów pojazdu jednostka upoważniona do badań odnotowuje w karcie badania technicznego, zakładanej dla każdego pojazdu przy pierwszym badaniu technicznym.

2. Wypełnione karty badania technicznego pojazdów powinny być przechowywane w jednostkach upoważnionych do badań w formie kartoteki, prowadzonej według rodzajów pojazdów, a w ramach rodzajów — według numerów rejestracyjnych, oddzielnie dla pojazdów wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia pod lp. 8—12 i oddzielnie dla pozostałych pojazdów.

3. Karty badania technicznego przechowuje się pod zamknięciem, w sposób zabezpieczający przed zniszczeniem lub zagubieniem oraz wykluczający dostęp osób niepowołanych.

4. Poza wynikami badania, o których mowa w ust. 1, jednostka upoważniona do badań wpisuje w karcie badania technicznego termin następnego badania pojazdu i aktualną kategorię pojazdu, kierując się następującymi zasadami:

1) pojazd w okresie do trzech lat włącznie od daty jego wyprodukowania — otrzymuje 1 kategorię,

2) pojazd w okresie powyżej 3 do 6 lat włącznie od daty jego wyprodukowania — otrzymuje 2 kategorię,

3) pojazd w okresie powyżej 6 lat od daty jego wyprodukowania — otrzymuje 3 kategorię.

§ 13. 1. Jeżeli wynik badania technicznego pojazdu jest dodatni, niezależnie od wpisów w karcie badania technicznego (§ 12), pracownik dokonujący badania:

1) w razie badania pojazdu po pierwszej rejestracji stosownie do ustaleń zawartych w wykazie stano-

wącym załącznik do niniejszego zarządzenia — potwierdza to w dowodzie rejestracyjnym, wpisując aktualną kategorię badanego pojazdu oraz termin następnego badania technicznego,

2) w innych wypadkach — wystawia zaświadczenie badania technicznego pojazdu i wręcza je właścicielowi pojazdu w celu przedstawienia w wydziale komunikacji.

2. Jeżeli badanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczy pojazdu przeznaczonego do przewozu materiałów niebezpiecznych lub do międzynarodowego przewozu drogowego, pracownik dokonujący badania wystawia dodatkowo zaświadczenie badania technicznego stwierdzające, że pojazd ten odpowiada dodatkowym warunkom, określonym w przepisach powołanych w § 10. Zaświadczenie to wręcza się właścicielowi pojazdu w celu przedstawienia w wydziale komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Wpisy w dokumentach, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być potwierdzone podpisem i pieczęcią.

§ 14. W razie dokonywania badania technicznego pojazdu, skierowanego do badania przez organ kontroli ruchu drogowego, jednostka upoważniona do badań wystawia zaświadczenie badania technicznego pojazdu w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje właściciel pojazdu w celu przedstawienia w wydziale komunikacji, drugi pozostaje w aktach jednostki upoważnionej. W tym wypadku nie mają zastosowania przepisy § 12.

§ 15. Jeżeli w wyniku badania technicznego pojazdu stwierdzono niesprawne działanie jakiegokolwiek mechanizmu lub zespołu, jednostka upoważniona do badań wystawia zaświadczenie badania technicznego pojazdu (§ 13 ust. 1 pkt 2), wpisując w nim stwierdzone usterki, i:

1) wręcza je osobie przedstawiającej pojazd do badania — jeżeli stwierdzona niesprawność nie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, lub

2) przesyła je wraz z dowodem rejestracyjnym lub pozwoleniem czasowym do wydziału komunikacji, w którym pojazd jest zarejestrowany — jeżeli stwierdzona niesprawność zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego; w tym wypadku osoba przedstawiająca pojazd do badania obowiązana jest spowodować odtransportowanie pojazdu z terenu jednostki upoważnionej do badań.

§ 16. Przy badaniu pojazdów, dla których prowadzona jest książka pojazdu samochodowego, jednostka upoważniona do badań odnotowuje w książce wynik przeprowadzonego badania technicznego.

Rozdział 6.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 17. Minister Komunikacji ustali i ogłosi w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych:

1) zestawienie mechanizmów i zespołów podlegających sprawdzeniu, o którym mowa w § 9 ust. 1, 2) wzory druków, dokumentów i pieczętki, stosowanych przy badaniach technicznych pojazdów.

§ 18. Pobieranie opłat za badania techniczne pojazdów regulują odrębne przepisy.

§ 19. 1. Jednostka upoważniona do badań może na wniosek właściciela pojazdu usuwać niesprawność działania poszczególnych mechanizmów lub zespo-

łów, stwierdzoną w czasie dokonywania badania technicznego, jeżeli pozwalają na to posiadane środki techniczne.

2. Usuwanie niesprawności, o których mowa w ust. 1, nie wchodzi w zakres badania technicznego pojazdu. Pobieranie należności za usuwanie niesprawności regulują odrębne przepisy.

§ 20. W okresie do dnia 30 czerwca 1969 r. zachowują moc upoważnienia do przeprowadzania badań technicznych pojazdów, wydane państwowym przedsiębiorstwom lub innym organizacjom państwo-

wym lub społecznym na podstawie § 143 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 1 października 1962 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. z 1962 r. Nr 61, poz. 295, z 1965 r. Nr 19, poz. 128 i Nr 54, poz. 337 oraz z 1966 r. Nr 54, poz. 326).

§ 21. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *P. Lewiński*

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 29 stycznia 1969 r. (poz. 48).

WYKAZ TERMINÓW BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH I PRZYCZEP (NACZEP)

Lp.	Rodzaj pojazdu	Termin badań technicznych
1	Autobusy	
2	Samochody ciężarowe i pojazdy członowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 9 ton	
3	Samochody ciężarowe używane do przewozu pracowników do pracy i z pracy oraz uczestników wycieczek	1) przed pierwszą rejestracją *) 2) po pierwszej rejestracji — co roku
4	Samochody osobowe przeznaczone do komunikacji publicznej	
5	Pojazdy samochodowe uprzywilejowane w ruchu	
6	Pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu materiałów niebezpiecznych	
7	Pojazdy samochodowe przeznaczone do międzynarodowego przewozu drogowego	
8	Motocykle (skutery)	
9	Samochody osobowe nie przeznaczone do komunikacji publicznej	1) przed pierwszą rejestracją *) 2) po pierwszej rejestracji:
10	Samochody ciężarowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 9 ton włącznie	a) pierwsze badanie — po 3 latach od pierwszej rejestracji**), b) drugie badanie — po 5 latach od pierwszej rejestracji**), c) następne badania — co roku
11	Inne pojazdy samochodowe niż wymienione pod lp. 1—10	
12	Przyczepy (naczepy)	

U w a g i:
*) Obowiązek badania technicznego przed pierwszą rejestracją nie dotyczy nowych pojazdów, wymienionych pod lp. 1—5 i 8—12, na które zostały wydane zaświadczenia dopuszczalności typów pojazdów lub w stosunku do których Minister Komunikacji uznał za zbędne uzyskiwanie zaświadczenia dopuszczalności typu.
**) Nie dotyczy pojazdów używanych sprowadzonych z zagranicy nie za pośrednictwem organizacji państwowej zajmującej się importem pojazdów samochodowych, które podlegają badaniom technicznym przed pierwszą rejestracją i następnie co roku.

87

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO ORAZ KULTURY I SZTUKI

z dnia 31 stycznia 1969 r.

w sprawie zasad i warunków prowadzenia niepaństwowych szkół i innych placówek kształcenia artystycznego.

(Monitor Polski z dnia 14 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 50)

Na podstawie art. 36, art. 37 ust. 4 i art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zezwolenia na prowadzenie przez organizacje zawodowe, młodzieżowe, instytucje społeczne oraz inne organizacje i instytucje, osoby prawne lub fizyczne szkół lub placówek kształcenia artystycznego, zwanych dalej „placówkami”, wydaje Minister Kultury i Sztuki.

2. Jeżeli wniosek dotyczy otwarcia nowej placówki na podstawie już uzyskanego zezwolenia Ministra Kultury i Sztuki, zezwolenia na otwarcie udzielają:

1) wydziały kultury prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw), na których terenie placówka ma być otwarta,

2) w razie bezpośredniego podporządkowania pla-

cówki Ministerstwu Kultury i Sztuki — Zarząd Szkół Artystycznych.

§ 2. Organizacje, instytucje oraz osoby prawne mogą prowadzić tylko takie rodzaje placówek i w takich specjalnościach, które są zgodne z zakresem ich działania określonym w statucie lub innych aktach prawnych.

§ 3. 1. Ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie placówek składa wniosek uzasadniający ich celowość i przydatność społeczną.

2. Do wniosku należy dołączyć:

1) statut lub inny akt prawny normujący podstawy istnienia oraz zakres działania organizacji, instytucji lub osoby prawnej,

2) program kształcenia artystycznego placówek, odpowiadający zasadom wymienionym w art. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) i w

rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1965 r. w sprawie zasad organizacji kształcenia i wychowania w szkołach i innych placówkach kształcenia artystycznego (Dz. U. Nr 25, poz. 169) oraz określający:

a) cele, plan oraz program nauczania i wychowania,

b) podstawowe formy i metody działalności dydaktycznej i wychowawczej,

c) formy oraz zakres opieki i świadczeń materialnych dla uczniów (słuchaczy);

3) projekt statutu (regulaminu) placówek określający:

a) charakter, zadania i przeznaczenie placówek,

b) zasady przyjmowania kandydatów oraz warunki korzystania z placówek, a ponadto — jeżeli wniosek dotyczy szkół, kursów lub innych placówek szkolących — zasady klasyfikowania i wydawania świadectw (zaświadczeń),

c) organizację wewnętrzną placówek (zasady podziału na klasy, oddziały, kursy lub grupy, maksymalna liczba uczestników),

d) czas pracy placówek (w ciągu roku, tygodnia, dnia),

e) obowiązki oraz uprawnienia kierownika i personelu,

f) obowiązki i uprawnienia organizatora;

4) szczegółowe dane o kwalifikacjach personelu pedagogicznego;

5) dane dotyczące sposobu finansowania placówek;

6) dane o projektowanej liczbie i rozmieszczeniu placówek oraz o ich warunkach lokalowych;

7) jeżeli wniosek dotyczy zezwolenia na prowadzenie pojedynczej placówki — również dane i dokumenty, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 1—8;

8) pismo, w którym organ do spraw kultury właściwy ze względu na działalność wnioskodawcy zajmuje stanowisko co do zgłoszonego wniosku.

3. Minister Kultury i Sztuki lub z upoważnienia Ministra dyrektor Zarządu Szkół Artystycznych może zażądać od wnioskodawcy innych danych lub zwolnić od przedstawienia niektórych danych, o których mowa w ust. 2.

§ 4. 1. Zezwolenie na prowadzenie placówek może być wydane na czas określony lub nieokreślony. Ważność zezwolenia wydanego na czas określony może być na wniosek ubiegającego się przedłużona.

2. Minister Kultury i Sztuki w wydanym zezwoleniu wyznaczy organ właściwy do sprawowania bezpośredniego nadzoru nad placówkami.

3. Minister Kultury i Sztuki może w zezwoleniu zastrzec, że zezwolenie zostanie cofnięte lub ograniczone do określonego terenu, a jeśli zezwolenie obejmuje kilka rodzajów placówek — ograniczone do określonego rodzaju placówek, jeżeli prowadzący placówki nie będzie się stosował do obowiązujących przepisów i zaleceń organów nadzorujących albo jeżeli zostanie stwierdzony nieodpowiedni poziom nauczania lub wychowania, albo też jeśli dalsze istnienie placówek nie jest społecznie lub gospodarczo uzasadnione.

4. Minister Kultury i Sztuki może w zezwoleniu zastrzec wydawanie wiążących dla placówek poleceń w sprawie statutów (regulaminów), programów, podręczników i pomocy naukowych. Minister może również ustalić ramowy statut (regulamin) placówek i ramowy program nauczania, według których po-

winien być opracowany statut (regulamin) i program nauczania placówki.

§ 5. 1. W zezwoleniu Ministra Kultury i Sztuki zostanie zamieszczone postanowienie uzależniające uruchomienie poszczególnych placówek od zgody właściwego organu nadzorującego.

2. W wypadku określonym w § 3 ust. 2 pkt 7 udzielenie zezwolenia przez Ministra Kultury i Sztuki jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na uruchomienie danej placówki.

§ 6. 1. Wniosek o wyrażenie zgody na uruchomienie danej placówki ubiegający się powinien przedstawić właściwemu organowi nadzorującemu (§ 4 ust. 2).

2. Wniosek powinien zawierać:

1) projekt nazwy i szczegółowej lokalizacji placówki;

2) szczegółowy program nauczania i wychowania;

3) dane dotyczące personelu:

a) dane osobowe kierownika (dyrektora) placówki,

b) liczbę, kwalifikacje i przydział czynności nauczycieli i wychowawców,

c) liczbę i funkcje personelu pomocniczego;

4) przewidzianą liczbę osób, które mają korzystać z placówki, oraz warunki rekrutacji (wiek, płeć, wykształcenie);

5) dane dotyczące pomieszczenia (lokalu, terenu) oraz wyposażenia w sprzęt, urządzenia, pomoce naukowe i wychowawcze;

6) preliminarz budżetowy placówki;

7) projektowany termin uruchomienia placówki;

8) inne dane, których zażąda właściwy organ nadzorujący.

Do wniosku należy dołączyć odpis zezwolenia Ministra Kultury i Sztuki, uzyskanego zgodnie z § 1 ust. 1.

3. Zmiana na stanowisku kierownika (dyrektora) placówki wymaga zgody organu nadzorującego placówkę.

§ 7. Decyzję w sprawie uruchomienia placówki, która ma prowadzić zawodowe kształcenie artystyczne, wydaje się po zasięgnięciu opinii wydziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwej ze względu na miejsce położenia placówki.

§ 8. Organ, o którym mowa w § 4 ust. 2:

1) wydaje decyzję w sprawie uruchomienia placówki (§ 5 ust. 1);

2) prowadzi rejestr uruchomionych placówek;

3) kontroluje i ocenia działalność placówki;

4) udziela pomocy w zakresie realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych;

5) określa najpóźniej na 2 miesiące przed rozpoczęciem nauki, a jeżeli zajęcia w placówce trwają bez przerwy przez cały rok — najpóźniej na 2 miesiące przed początkiem roku kalendarzowego, najwyższą liczbę osób, które mogą być przyjęte na naukę;

6) udziela lub odmawia zgody na zatrudnienie określonych osób na stanowiskach nauczycielskich i wychowawczych;

7) wykonuje inne czynności związane ze sprawowaniem bezpośredniego nadzoru nad placówkami.

§ 9. 1. W decyzji w sprawie uruchomienia placówki zostanie zastrzeżone, że organ, o którym mowa w § 4 ust. 2, może cofnąć zgodę na uruchomienie placówki lub zarządzić zamknięcie placówki, jeżeli:

1) placówka nie podjęła działalności w ciągu dwóch miesięcy od ustalonego w decyzji terminu jej uruchomienia lub była nieczynna przez dwa miesiące bez usprawiedliwionej przyczyny;

2) działalność placówki jest niezgodna z przepisami ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania;

3) poziom placówki w zakresie nauczania, wychowania lub opieki jest niezadowolający;

4) w placówce nie są przestrzegane obowiązujące przepisy, zalecenia organów nadzorujących lub postanowienia statutu (regulaminu) placówki.

2. Organ nadzorujący, przed powzięciem decyzji o cofnięciu wydanej przez siebie zgody na uruchomienie placówki lub o zamknięciu placówki w wypadkach wymienionych w ust. 1, może wyznaczyć prowadzącemu placówkę odpowiedni termin do udzielenia wyjaśnień i usunięcia stwierdzonych uchybień.

3. W decyzji w sprawie uruchomienia placówki zostanie również zastrzeżone, że organ nadzorujący może zarządzić zamknięcie placówki w wypadku, gdy przestały istnieć społeczno-gospodarcze potrzeby prowadzenia takiej placówki.

4. Organ nadzorujący ustalając termin zamknięcia placówki obowiązany jest w miarę możliwości zabezpieczyć uzasadnione interesy osób korzystających z placówki.

§ 10. 1. W decyzji w sprawie uruchomienia placówki zostanie zamieszczone postanowienie, że prowadzący placówkę może zamknąć placówkę wyłącznie po uzgodnieniu terminu i warunków z właściwym organem nadzorującym.

2. W razie likwidacji placówki akta uczestników dotyczące przebiegu i wyników nauczania oraz pieczęcie likwidowanej placówki należy przekazać organowi sprawującemu nad nią bezpośredni nadzór (§ 4 ust. 2).

§ 11. Organizacje, instytucje oraz osoby prawne i fizyczne prowadzące placówki zostaną w zezwoleniu Ministra Kultury i Sztuki zobowiązane do zgłoszenia placówki w ciągu 2 tygodni od dnia jej uruchomienia właściwemu organowi nadzorującemu.

§ 12. 1. Placówkom mogą być przyznane uprawnienia odpowiednich placówek państwowych.

2. Nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, może nastąpić, jeżeli placówka:

1) prowadzona jest na zasadach organizacyjnych i programowych analogicznych jak odpowiedniego typu placówka państwowa;

2) osiąga wyniki nauczania i wychowania uznane przez organ nadzorujący za dobre i odpowiadające potrzebom Państwa;

3) posiada dyrektora (kierownika) oraz zespół nauczycieli mających:

a) przepisane kwalifikacje lub zezwolenie na nauczanie,

b) zezwolenie na zatrudnienie w danej placówce wydane przez właściwy organ nadzorujący;

4) przestrzega zarządzeń właściwych organów nadzorujących.

§ 13. Uprawnienia placówek państwowych nadaje Minister Kultury i Sztuki na wniosek prowadzącego

placówkę, przedstawiony i zaopiniowany przez organ sprawujący bezpośredni nadzór nad placówką (§ 4 ust. 2).

§ 14. 1. Placówkom nadaje się uprawnienia, o których mowa w § 12, na czas określony lub do odwołania. Decyzja w tej sprawie powinna być wydana w pierwszej połowie okresu przewidzianego na naukę w danym roku szkolnym.

2. W decyzji zostanie zamieszczone postanowienie, że uprawnienia te mogą być cofnięte, jeżeli placówka przestanie czynić zadość wymaganiom określonym w § 12.

§ 15. 1. Nadanie placówkom uprawnień, o których mowa w § 12, powoduje uznanie wydanych przez nie świadectw i zaświadczeń za równorzędne ze świadectwami lub zaświadczeniami odpowiedniej placówki państwowej.

2. Placówki, które uzyskały uprawnienia określone w ust. 1, umieszczają na świadectwach i zaświadczeniach klauzulę o treści ustalonej przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

3. Egzamininy końcowe w placówkach, o których mowa w ust. 2, są przeprowadzane przez państwową komisję egzaminacyjną powołaną na zasadach określonych przez Ministra Kultury i Sztuki.

§ 16. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się odpowiednio do zezwoleń wydanych na podstawie art. 39 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160).

2. Kuratoria okręgów szkolnych sprawujące dotychczas bezpośredni nadzór nad placówkami kształcenia artystycznego prowadzącymi swoją działalność na podstawie zezwoleń, o których mowa w ust. 1, przekazują właściwym wydziałom kultury prezydentów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) dokumentację związaną z dotychczas sprawowanym nadzorem.

3. Organizacje, instytucje oraz osoby prawne i fizyczne, które uzyskały zezwolenia na prowadzenie placówek na podstawie innych przepisów niż określone w ust. 1, mogą nadal prowadzić swoją działalność, pod warunkiem uzyskania w terminie do dnia 31 grudnia 1969 r. zezwoleń wydanych na podstawie niniejszego zarządzenia.

§ 17. Zarządzenie nie dotyczy kursów, ognisk i innych placówek prowadzonych przez Centralną Radę Związków Zawodowych, których głównym celem nie jest kształcenie artystyczne w rozumieniu § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1965 r.

§ 18. Do niepaństwowych szkół i innych placówek kształcenia artystycznego nie mają zastosowania przepisy zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 26 lutego 1965 r. w sprawie zasad i warunków prowadzenia niepaństwowych szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (Monitor Polski Nr 13, poz. 48).

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:
H. Jabłoński

Minister Kultury i Sztuki: L. Motyka

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 lutego 1969 r.

w sprawie trybu opiniowania dokumentacji inwestycji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych.*(Monitor Polski z dnia 1 marca 1969 r. Nr 8, poz. 77)*

Na podstawie § 4 ust. 3 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 30 maja 1967 r. w sprawie trybu opiniowania dokumentacji inwestycji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymagań sanitarno-higienicznych (Monitor Polski Nr 37, poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Obowiązek uzyskania w trakcie sporządzania dokumentacji inwestycji opinii rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych dotyczy odpowiednio planu zagospodarowania przestrzennego terenu, części lub całości rozwiązania projektów architektoniczno-budowlanych, technologicznych oraz instalacji sanitarnych.

2. Opinia określona w ust. 1 jest wydawana z punktu widzenia wymagań sanitarno-higienicznych i powinna zawierać ocenę:

1) w planie zagospodarowania przestrzennego terenu:

a) odległości pomiędzy poszczególnymi lokalnymi urządzeniami, służącymi do zaopatrzenia w wodę, gromadzenia i unieszkodliwienia nieczystości, odległości pomiędzy budynkami oraz odległości tych urządzeń od budynków i od granic działki (terenu),

b) sposobu zagospodarowania zieleni;

2) w projekcie architektoniczno-budowlanym:

a) programu, rozwiązania funkcjonalnego, oświetlenia i wentylacji naturalnej, wykończenia wnętrza oraz wyposażenia w urządzenia i przybory sanitarne, b) zabezpieczenia przeciwakustycznego;

3) w projekcie technologicznym — zabezpieczenia przed zagrożeniem środowiska wewnętrznego i otoczenia;

4) w projekcie instalacji sanitarnych:

a) wentylacji, klimatyzacji i centralnego ogrzewania w zakresie wpływu przewidywanych rozwiązań na wilgotność, temperaturę, zanieczyszczenia i prędkość ruchu powietrza w środowisku wewnętrznym oraz głośność tego środowiska;

b) wodociągów, kanalizacji i ciepłej wody w zakresie doboru urządzeń i przyborów sanitarnych oraz wyboru punktów i parametrów ciepłej wody zależnie od jej przeznaczenia.

3. Nie podlegają opiniowaniu przez rzeczoznawców:

1) lokalizacja szczegółowa inwestycji,

2) zagadnienie gospodarki wodno-ściekowej obiektów projektowanych na terenach nie uzbrojonych, tj. lokalne urządzenia źródeł zaopatrzenia w wodę oraz lokalne urządzenia do unieszkodliwiania nieczystości, z wyjątkiem oceny:

a) prawidłowości położenia tych urządzeń w stosunku do innych obiektów znajdujących się na działce,

b) urządzeń szczelnych do gromadzenia ścieków usuwanych okresowo środkami transportowymi oraz

c) urządzeń do mechanicznego oczyszczania ścieków,

3) oddziaływanie projektowanej inwestycji na stopień zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,

4) projekty obiektów zawartych w wykazie ustalonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie § 6 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 30 maja 1967 r. w sprawie trybu opiniowania dokumentacji inwestycji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymagań sanitarno-higienicznych (Monitor Polski Nr 37, poz. 187).

§ 2. 1. Opiniowanie projektu (§ 1) powinno być dokonywane w czasie opracowywania dokumentacji inwestycji.

2. Dokumentacja inwestycji powinna być opiniowana przez rzeczoznawcę do spraw sanitarno-higienicznych w stadium projektu wstępnego, a w razie opracowania projektu jednostadiowego — w stadium projektu technicznego inwestycji.

§ 3. Do projektów przekazywanych rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych w celu zaopiniowania powinny być dołączone dokumenty stwierdzające uzgodnienie:

1) lokalizacji szczegółowej inwestycji — z właściwym państwowym inspektorem sanitarnym oraz — w zależności od rodzaju zakładu — ponadto z organem do spraw ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem;

2) projektu urządzeń lokalnych związanych z poborem i uzdatnianiem wody do picia — z właściwym terenowo państwowym inspektorem sanitarnym;

3) projektu wentylacji i kotłowni, w zakresie wpływu emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza atmosferycznego oraz oddziaływania projektowanej inwestycji na stopień zanieczyszczenia powietrza — z organem do spraw ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem.

§ 4. Podstawę do zaopiniowania projektów wewnętrznych instalacji sanitarnych stanowi uzgodniona część technologiczna i budowlana projektu inwestycji.

§ 5. Nie uwzględnione zalecenia, wydane w czasie opiniowania projektu, rzeczoznawca do spraw sanitarno-higienicznych zamieszcza jako zastrzeżenia w formie klauzuli (opinii) dotyczącej przedstawionego mu projektu.

§ 6. Biuro projektów może uznać zastrzeżenia rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych za nieuzasadnione i wystąpić do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego (państwowego inspektora sanitarnego miasta wyłączonego z województwa) o rozstrzygnięcie sprawy.

§ 7. Zaopiniowany projekt zaopatrzuje się w klauzulę uzgodnienia, która powinna być umieszczona na odbitce podstawowego rzutu obiektu. Klauzulę uzgodnienia zamieszcza się na trzech egzemplarzach dokumentacji.

§ 8. 1. Rzeczoznawca obowiązany jest prowadzić ewidencję opiniowanych projektów w „Książce ewi-

dencji opiniowanych projektów”, zawierającej następujące pozycje:

- 1) liczba dziennika,
- 2) kolejny numer opinii,
- 3) tytuł dokumentacji,
- 4) nazwa obiektu (jeżeli inwestycja obejmuje szereg obiektów),
- 5) określenie województwa,
- 6) autor i generalny projektant,
- 7) stadium dokumentacji,
- 8) branża,
- 9) data wpływu dokumentacji,
- 10) data wydania opinii,
- 11) rodzaj opinii,

12) zalecenia wydane w czasie opiniowania projektu,

13) uwagi.

2. Ponadto do obowiązków rzeczoznawcy należy brać udział w naradach i kursach szkoleniowych, organizowanych przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej w celu bieżącego zaznajomienia się z określonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego kierunkami opiniowania dokumentacji inwestycji.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
J. Kostrzewski

89

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 20 lutego 1969 r.

w sprawie funduszu zakładowego w niektórych specjalizujących się w eksporcie przedsiębiorstwach przemysłowych resortu przemysłu ciężkiego.

(*Monitor Polski z dnia 17 marca 1969 r. Nr 9, poz. 83*)

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) oraz § 17a ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1966 r. w sprawie funduszu zakładowego w niektórych przedsiębiorstwach przemysłowych resortu przemysłu ciężkiego (Dz. U. z 1966 r. Nr 8, poz. 50 i z 1969 r. Nr 4, poz. 24) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zakresie tworzenia funduszu zakładowego w specjalizujących się w eksporcie przedsiębiorstwach przemysłowych resortu przemysłu ciężkiego, o których mowa w § 17a ust. 1 rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 28 stycznia 1966 r. w sprawie funduszu zakładowego w niektórych przedsiębiorstwach przemysłowych resortu przemysłu ciężkiego (Dz. U. z 1966 r. Nr 8, poz. 50 i z 1969 r. Nr 4, poz. 24), stosuje się odpowiednio przepisy zarządzenia Ministra Finansów z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach specjalizujących się w produkcji eksportowej (*Monitor Polski Nr 35, poz. 248*).

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do funduszu zakładowego, przypadającego począwszy od roku 1968.

Minister Finansów: w z. J. Trendota

90

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 12 marca 1969 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie zasad przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych w określonym zawodzie.

(*Monitor Polski z dnia 19 marca 1969 r. Nr 13, poz. 96*)

• Na podstawie § 4 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (*Monitor Polski Nr 76, poz. 402*) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 15 ust. 2 pkt 2 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 1 lipca 1966 r. w sprawie zasad przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych w określonym zawodzie (*Monitor Polski z 1966 r. Nr 35, poz. 180 i z 1967 r. Nr 49, poz. 245*) dodaje się na końcu wyrazy: „a absolwenci szkół rolniczych, którzy po ukończeniu szkoły zatrudnieni byli w gospo-

darstwach nie uspołecznionych — oświadczenie o odbyciu co najmniej rocznej praktyki we własnym lub obcym gospodarstwie rolnym; wiarygodność danych zawartych w oświadczeniu potwierdza biuro gromadzkiej rady narodowej lub właściwy rzeczowo organ prezydium miejskiej (dzielnicowej, osiedla) rady narodowej”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:
H. Jabłoński

**PISMO OKÓLNE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC ORAZ MINISTRA
ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 6 lutego 1969 r.

w sprawie uproszczenia trybu i skrócenia czasu trwania wstępnych badań lekarskich osób zmieniających pracę.*(Monitor Polski z dnia 14 lutego 1969 r. Nr 5, poz. 54)*

W celu uproszczenia trybu i skrócenia czasu trwania wstępnych badań lekarskich osób zmieniających pracę oraz w związku z ust. 6 pisma okólnego nr 8 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1968 r. w sprawie właściwego wykorzystywania pracowniczych legitymacji ubezpieczeniowych (Monitor Polski Nr 7, poz. 41) w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych ustala się, co następuje:

§ 1. Wstępne badania lekarskie kandydatów do pracy, którzy poprzednio przed upływem trzech miesięcy byli pracownikami objętymi opieką przychodni przyzakładowej lub międzyzakładowej, poradni higieny pracy, przyzakładowego ośrodka zdrowia lub punktu lekarskiego przy rolnym zakładzie pracy — przeprowadza się na obowiązujących w tym zakresie zasadach z uwzględnieniem wymagań określonych w niniejszym piśmie okólnym.

§ 2. Zakład pracy, objęty opieką zakładu opieki zdrowotnej wymienionego w § 1, zobowiązany jest skierować pracownika, z którym następuje rozwiązanie stosunku pracy po uprzednim uzgodnieniu terminu, do tego zakładu opieki zdrowotnej w celu wystawienia karty informacyjnej o stanie zdrowia.

§ 3. 1. Zakład opieki zdrowotnej jest zobowiązany wystawić pracownikowi wymienionemu w § 2 kartę informacyjną o stanie zdrowia, sporządzoną według wzoru Mz Lp-14, zawierającą dane o stanie zdrowia pracownika, a w szczególności:

1) wynik badania radiofotograficznego płuc (prześwietlenia płuc), jeśli badanie takie było wykonane w okresie 6 miesięcy przed dniem rozwiązania umowy o pracę,

2) wyniki badań pomocniczych (rutynowych i innych), jeśli badania takie były wykonane w okresie 3 miesięcy przed dniem rozwiązania umowy o pracę,

3) wyniki badań lekarskich specjalistycznych, jeśli badania takie były wykonane w związku z orzeczeniem o braku przeciwwskazań zdrowotnych do zatrudnienia na dotychczasowym stanowisku pracy.

2. Kartę informacyjną wręcza się pracownikowi w zaklejonej kopercie, z pieczęcią zakładu i nadrukiem „Karta informacyjna”, za pokwitowaniem, w celu przekazania jej lekarzowi przeprowadzającemu badania wstępne.

§ 4. Zakład pracy, który zamierza zatrudnić kandydata, obowiązany jest:

1) uzgodnić z właściwym zakładem opieki zdro-

wotnej dzień i godzinę przeprowadzenia badania wstępnego,

2) wpisać w skierowaniu na to badanie, oprócz stanowiska, na którym kandydat ma być zatrudniony, również miejsce, dzień i godzinę badania,

3) upewnić się, czy kandydat otrzymał kartę informacyjną o stanie zdrowia, i przypomnieć kandydatowi o obowiązku przedstawienia tej karty łącznie ze skierowaniem w zakładzie opieki zdrowotnej przeprowadzającym badanie.

§ 5. 1. Zakład opieki zdrowotnej przeprowadzający badania wstępne zobowiązany jest zapewnić taką organizację tych badań, aby były one przeprowadzone w zasadzie w czasie nie dłuższym niż 1 dzień.

2. Przy przeprowadzaniu badań wstępnych należy wykorzystać wszystkie wpisy dokonane w karcie informacyjnej.

3. Jeżeli stan zdrowia kandydata do pracy według wpisów w karcie informacyjnej nie nasuwa wątpliwości, wstępne badania lekarskie mogą być ograniczone do badań uzasadnionych odmiennym charakterem i warunkami uprzednio wykonywanej pracy.

4. Jeżeli kandydat ma być zatrudniony w warunkach uzasadniających przeprowadzanie badań okresowych, przy badaniach wstępnych można pominąć te badania pomocnicze i specjalistyczne, które mogą być przeprowadzone przy najbliższych badaniach okresowych.

§ 6. 1. Zakład pracy, który przyjął pracownika, zobowiązany jest niezwłocznie uzyskać z zakładu opieki zdrowotnej wymienionego w § 1 dokumentację lekarską i dostarczyć ją właściwemu zakładowi opieki zdrowotnej.

2. Zakład opieki zdrowotnej wymieniony w § 1 na żądanie zakładu pracy przekazuje posiadaną dokumentację lekarską za pokwitowaniem, w odpowiednio zabezpieczonej kopercie, zapewniającej zachowanie tajemnicy lekarskiej.

§ 7. Pismo okólnie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
J. Kostrzewski

92

**WYJAŚNIENIE Nr 1
KOMITETU PRACY I PŁAC**

z dnia 27 lutego 1969 r.

w sprawie rozwiązywania umów o pracę na czas określony, zawieranych z absolwentami na podstawie ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 marca 1969 r. Nr 1, poz. 1)

Na podstawie art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) Komitet Pracy i Płac w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych wyjaśnia, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) zakład pracy zawiera z absolwentem podejmującym pracę w trybie określonym tą ustawą umowę o pracę na czas określony. Po upływie okresu, na który umowa została zawarta staje się ona z mocy prawa umową na czas nieokreślony.

Na tle stosowania wymienionego przepisu powstały wątpliwości, czy umowa o pracę zawarta na czas określony rozwiązuje się z upływem terminu na który została zawarta (art. 25 pkt 3 rozporządzenia z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, Dz. U. Nr 35, poz. 323 z późniejszymi zmianami), czy też dla rozwiązania tej umowy konieczne jest uprzednie jej wypowiedzenie.

Ponieważ w myśl art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. umowa o pracę zawarta na czas określony przekształca się z upływem terminu, na który została zawarta, w umowę o pracę na czas nieokreślony, a więc upływ terminu wywołuje inny skutek

niż przewidziany w powołanym wyżej przepisie art. 25 pkt 3 rozporządzenia z dnia 16 marca 1928 r., przepisy tego artykułu nie mogą mieć zastosowania do tej umowy.

W tym stanie należy uznać, że umowa o pracę zawarta z absolwentem na zasadzie i w trybie art. 4 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych może być rozwiązana z upływem terminu, na który została zawarta, tylko za uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Zasada powyższa nie dotyczy umów zawieranych w oparciu o przepis art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. jedynie na okres wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej) z zakładami pracy zapewniającymi specjalne warunki odbycia stażu lub praktyki.

W tym przypadkach umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej (podyplomowej), zaś absolwent jest obowiązany podjąć pracę na pozostały okres wynikający z przepisów ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. w zakładzie pracy, z którym zawarł umowę stypendialną, umowę przedwstępną lub do którego otrzymał skierowanie do pracy.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

93

**WYJAŚNIENIE Nr 2
KOMITETU PRACY I PŁAC**

z dnia 27 lutego 1969 r.

w sprawie wynagradzania pracowników za okres od zwolnienia z czynnej służby wojskowej po odbyciu ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego albo służby wojskowej odbywanej w ramach wojskowego szkolenia poborowych, do dnia podjęcia pracy.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 marca 1969 r. Nr 1, poz. 2)

Na podstawie art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) Komitet Pracy i Płac w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych wyjaśnia, co następuje:

Zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 23 maja 1968 r. w sprawie określenia terminów zgłaszania się pracowników do pracy po

odbyciu ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego albo służby wojskowej, odbywanej w ramach wojskowego szkolenia poborowych (Monitor Polski Nr 22, poz. 145) ustala terminy od 1 do 3 dni, w ciągu których pracownik powinien zgłosić się do pracy po odbyciu ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego albo służby wojskowej odbywanej w ramach wojskowego szkolenia poborowych.

W związku z wątpliwościami, czy i w jakiej wysokości przysługuje pracownikowi wynagrodzenie za

czas nieobecności w pracy od daty zwolnienia z czynnej służby wojskowej do dnia zgłoszenia się do pracy w terminie określonym wymienionym zarządzeniem wyjaśnia się, że:

za czas tej nieobecności pracownikowi przysługuje wynagrodzenie w takiej wysokości, w jakiej przysłu-

giwałoby gdyby w tym czasie odbywał jeszcze ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe albo inną służbę wojskową w ramach wojskowego szkolenia poborowych.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Plac:
M. Krukowski

ZESTAW PUBLIKACJI WYDAWNICTWA ZWIĄZKOWEGO CRZZ DO PODRĘCZNEJ BIBLIOTEKI

Radcy zakładowego, męża zaufania grupy związkowej, działów personalnych

Borsowa I: INTERWENCJE ZWIĄZKOWE WZ w 69, s. 100, zł 8.—

Gabler W., Radziński T.: PRAWNIK INFORMUJE. Pytania i odpowiedzi z zakresu prawa pracy WZ w 68, s. 372, zł 30.—

Klimek J., Spirydowicz E.: JAK ZDOBYĆ WŁASNE MIESZKANIE WZ w 66, s. 184, zł 5.—

Koziorowski M. A.: PRAWA I OBOWIĄZKI ABSOLWENTÓW WZ w 68, s. 108, zł 5.—

Lazowska H.: JAKIE PRZYSŁUGUJE CI WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ WZ w 67, s. 152, zł 5.—

Masewicz W.: GDZIE I JAK MOŻESZ DOCHODZIĆ ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH WZ w 66, s. 148, zł 5.—

Masewicz W.: JAKI OBOWIĄZUJE CIĘ CZAS PRACY WZ w 67, s. 144, zł 5.—

Masewicz W.: JAKIE UPRAWNIENIA DAJE CI STAŻ I CIĄGŁOŚĆ PRACY WZ w 68, s. 120, zł 5.—

Mirończuk A.: UPRAWNIENIA PRACOWNIKA W RAZIE WYPADKU PRZY PRACY LUB CHOROBY ZAWODOWEJ WZ w 69, s. 96, zł 8.—

Piłat Z.: O ODPOWIEDZIALNOŚCI MATERIALNEJ PRACOWNIKÓW WZ w 67, s. 140, zł 5.—

Trandziuk S.: DOKSZTAŁCANIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACUJĄCYCH WZ w 69, s. 350, zł 30.—

Wolberg I.: KIEDY MOŻNA ROZWIĄZAC UMOWĘ O PRACĘ BEZ WYPOWIEDZENIA WZ w 66, s. 116, zł 5.—

Do nabycia we wszystkich księgarniach „Domu Książki”

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumerata na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 114-6-700044 VII O/M Warszawa.